

Svensk författningssamling

Patentlag

Utfärdad den 24 oktober 2024

SFS 2024:945

Publicerad

den 30 oktober 2024

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Patent

1 § Den som har gjort en uppfinning, eller den till vilken uppfinnarens rätt har övergått, kan beviljas patent på uppfinningen i Sverige.

Ett patent ger patenthavaren ensamrätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen enligt denna lag.

Lagens innehåll

2 § Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande:

- inledande bestämmelser (1 kap.),
- patenterbara uppfinningar (2 kap.),
- ensamrätten (3 kap.),
- patentansökan och meddelande av patent (4 kap.),
- patentets omfattning (5 kap.),
- prioritet från en tidigare ansökan (6 kap.),
- offentlighet i ärenden om patent (7 kap.),
- invändning, begränsning och upphävande (8 kap.),
- upphörande, ogiltighet och överföring av patent (9 kap.),
- internationell patentansökan (10 kap.),
- europeiska patent (11 kap.),
- årsavgifter (12 kap.),
- licens (13 kap.),
- pantsättning (14 kap.),
- straffansvar, vitesförbud, skadestånd m.m. (15 kap.),
- informationsföreläggande och intrångsundersökning (16 kap.),
- rättegången (17 kap.),
- tilläggsskydd (18 kap.),
- den enhetliga patentdomstolen (19 kap.), och
- övriga bestämmelser (20 kap.).

¹ Prop. 2023/24:150, bet. 2024/25:NU6, rskr. 2024/25:14.

3 § Lagen gäller för

1. svenska patent,
2. europeiska patent som valideras i Sverige, och
3. europeiska patent med enhetlig verkan.

I lagen finns också kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 av den 6 maj 2009 om tilläggsskydd för läkemedel och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1610/96 av den 23 juli 1996 om införande av tilläggsskydd för växtskyddsmedel.

Svenskt patent

4 § Ett svenskt patent kan meddelas av Patent- och registreringsverket till följd av

1. en svensk patentansökan som handläggs enligt 4 kap.,
2. en internationell patentansökan som fullföljs eller tas upp till handläggning i Sverige enligt 10 kap., eller
3. en europeisk patentansökan som omvandlas till en svensk patentansökan enligt 11 kap.

Europeiskt patent

5 § Ett europeiskt patent får verkan i Sverige om det

1. har validerats enligt 11 kap., eller
2. har fått enhetlig verkan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2012 av den 17 december 2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd.

Särskilda bestämmelser i andra lagar

6 § Särskilda bestämmelser om arbetstagares uppfinningar finns i lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar.

7 § Särskilda bestämmelser om försvarsuppfinningar finns i lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar.

2 kap. Patenterbara uppfinningar**Det patenterbara området***Grundläggande bestämmelser*

1 § Patent kan beviljas på uppfinningar inom alla teknikområden.

Som en uppfinning anses inte det som enbart är

1. en upptäckt, vetenskaplig teori eller matematisk metod,
2. en konstnärlig skapelse,
3. en plan, regel eller metod för intellektuell verksamhet, för spel eller för affärsverksamhet,
4. ett datorprogram, eller
5. en presentation av information.

Människokroppen

2 § Människokroppen i dess olika bildnings- och utvecklingsstadier kan inte utgöra en patenterbar uppfinning. Det kan inte heller enbart upptäckten av en av människokroppens beståndsdelar, inbegripet en gensekvens eller en delsekvens av en gen.

En isolerad beståndsdel av människokroppen eller en på annat sätt genom ett tekniskt förfarande framställd beståndsdel, inbegripet en gensekvens eller en delsekvens av en gen, kan dock utgöra en patenterbar uppfinning. Det gäller även om denna beståndsdelns struktur är identisk med strukturen hos en naturlig beståndsdel.

Växter och djurraser

3 § Patent kan inte beviljas på växter eller djurraser. Patent kan dock beviljas på en uppfinning som avser växter eller djur, om uppfinningens genomförbarhet inte är tekniskt begränsad till en viss växtsort eller djurras.

Vad som avses med växtsort framgår av 1 kap. 3 § växtförädlarrättslagen (1997:306).

Kirurgisk och terapeutisk behandling samt diagnostisering

4 § Patent kan inte beviljas på ett sådant förfarande för kirurgisk eller terapeutisk behandling eller för diagnostisering som ska utövas på människor eller djur.

Patent kan dock beviljas på produkter, bland annat ämnen och blandningar av ämnen, för användning vid ett sådant förfarande.

Biologiska och mikrobiologiska förfaranden

5 § Patent kan inte beviljas på ett väsentligen biologiskt förfarande för framställning av växter eller djur. Med detta avses ett förfarande som i sin helhet består i naturliga företeelser, som korsning eller urval.

Patent kan dock beviljas på en uppfinning som avser ett mikrobiologiskt förfarande eller ett annat tekniskt förfarande eller på en produkt som framställs genom ett sådant förfarande. Med mikrobiologiskt förfarande avses ett förfarande som utförs på mikrobiologiskt material eller genom vilket sådant material används eller framställs.

Biologiskt material

6 § Patent kan beviljas på en uppfinning som avser en produkt som består av eller innehåller biologiskt material eller ett förfarande genom vilket biologiskt material framställs, bearbetas eller används.

Ett biologiskt material som isoleras från sin naturliga miljö eller framställs genom ett tekniskt förfarande kan vara föremål för en uppfinning även om det redan förekommer i naturen.

Biologiskt material avser material som innehåller genetisk information och som kan reproducera sig självt eller kan reproduceras i ett biologiskt system.

Utnyttjanden som strider mot allmän ordning eller goda seder

7 § Patent kan inte beviljas på en uppfinning vars yrkesmässiga utnyttjande skulle strida mot allmän ordning eller goda seder.

Ett utnyttjande ska inte anses strida mot allmän ordning eller goda seder endast på den grunden att det är förbjudet i lag eller annan författning.

Vid tillämpningen av första stycket ska bland annat följande anses strida mot allmän ordning eller goda seder:

1. förfaranden för kloning av mänskliga varelser,
2. förfaranden för ändring i den genetiska identiteten hos mänskliga könsceller,

3. användning av mänskliga embryon för industriella eller kommersiella ändamål, och

4. förfaranden för ändring i den genetiska identiteten hos djur som kan förorsaka dem lidande utan att det medför några påtagliga medicinska fördelar för människor eller djur.

Det som sägs i tredje stycket 4 om ett förfarande för ändring i den genetiska identiteten hos djur ska också tillämpas på djur som framställs genom ett sådant förfarande.

Krav för patenterbarhet

Grundläggande krav för patent

8 § Patent kan endast beviljas på en uppfinning som är ny, har uppfinningshöjd och är industriellt tillämpbar.

Nyhet

9 § En uppfinning är ny om den inte tillhör känd teknik.

10 § Kravet på att en uppfinning ska vara ny hindrar inte att patent beviljas på ett ämne eller en blandning av ämnen som tillhör känd teknik

1. för användning vid ett förfarande som avses i 4 §, om användningen av ämnet eller blandningen av ämnen vid något sådant förfarande inte tillhör känd teknik, eller

2. för en specifik användning vid ett förfarande som avses i 4 §, om en sådan användning inte tillhör känd teknik.

Uppfinningshöjd

11 § En uppfinning har uppfinningshöjd om den med hänsyn till känd teknik inte ligger nära till hands för en fackman.

Känd teknik

12 § Med känd teknik avses allt som före patentansökans ingivningsdag har blivit allmänt tillgängligt, oavsett om detta skett genom skrift, föredrag, utnyttjande eller på något annat sätt.

13 § Innehållet i en patentansökan som har gjorts i Sverige före ingivningsdagen för den ansökan som ska prövas, anses tillhöra känd teknik, om den tidigare ansökan därefter blir allmänt tillgänglig enligt 7 kap. 1 §. Den tidigare ansökan ska däremot inte beaktas vid bedömningen av om uppfinningen har uppfinningshöjd.

Bestämmelser om att en internationell patentansökan eller en ansökan om europeiskt patent i vissa fall har samma verkan som en svensk patentansökan vid tillämpning av första stycket finns i 10 kap. 5 och 16 §§ samt 11 kap. 4 §.

14 § Patent kan beviljas även om uppfinningen inom sex månader före ingivningsdagen har blivit allmänt tillgänglig

1. till följd av ett uppenbart missbruk i förhållande till sökanden eller någon som sökanden har fått sin rätt från, eller

2. genom att sökanden eller någon som sökanden har fått sin rätt från har förevisat uppfinningen vid en sådan officiell eller officiellt erkänd internationell utställning som avses i den i Paris den 22 november 1928 avslutade konventionen om internationella utställningar (SÖ 1996:30).

15 § En uppfinning är industriellt tillämpbar om den kan tillverkas eller användas inom något slag av industri.

3 kap. Ensamrätten

Ensamrättens innehåll

Direkta utnyttjanden

1 § Ensamrätten till ett patent innebär att ingen utan patenthavarens samtycke får utnyttja uppfinningen genom att

1. tillverka, bjuda ut, föra ut på marknaden eller använda en patentskyddad produkt eller föra in eller inneha en sådan produkt för något av dessa ändamål,

2. använda ett patentskyddat förfarande eller, om han eller hon känner till eller borde ha känt till att förfarandet inte får användas utan patenthavarens samtycke, bjuda ut det för användning i Sverige, eller

3. bjuda ut, föra ut på marknaden eller använda en produkt som har tillverkats enligt ett patentskyddat förfarande eller föra in eller inneha produkten för något av dessa ändamål.

Indirekta utnyttjanden

2 § Ensamrätten till ett patent innebär att ingen utan patenthavarens samtycke får utnyttja uppfinningen genom att erbjuda eller tillhandahålla någon som inte har rätt att utnyttja uppfinningen sådana medel för att utöva den i Sverige som hänför sig till något väsentligt i uppfinningen, om den som erbjuder eller tillhandahåller medlen känner till eller borde ha känt till att medlen är lämpade och avsedda att användas vid utövande av uppfinningen.

Om medlen är varor som allmänt förekommer i handeln, gäller första stycket endast om den som erbjuder eller tillhandahåller medlen verkar för att mottagaren ska utföra en sådan handling som avses i 1 §.

Den som utnyttjar uppfinningen på något av de sätt som avses i 4–7 §§ ska inte anses ha rätt att utnyttja uppfinningen i den mening som avses i denna paragraf.

Ensamrätten till biologiskt material

3 § Den ensamrätt som ett patent ger för ett biologiskt material som på grund av uppfinningen har bestämda egenskaper omfattar allt biologiskt material i identisk eller differentierad form med dessa egenskaper som erhålls ur det biologiska materialet genom reproduktion eller mångfaldigande.

Den ensamrätt som ett patent ger för ett förfarande som gör det möjligt att framställa ett biologiskt material som på grund av uppfinningen har bestämda egenskaper, omfattar, förutom det biologiska material med dessa egenskaper som direkt framställs genom förfarandet, allt annat biologiskt material i identisk eller differentierad form med samma egenskaper som genom reproduktion eller mångfaldigande erhålls från det först framställda biologiska materialet.

Den ensamrätt som ett patent ger för en produkt som innehåller eller består av genetisk information omfattar, med undantag för sådant som enligt 2 kap. 2 § första stycket inte kan utgöra en patenterbar uppfinning, allt material i vilket produkten införlivas och i vilket den genetiska informationen innefattas och utövar sin funktion.

Utnyttjanden som inte sker yrkesmässigt

4 § Från ensamrätten till patent undantas utnyttjanden som inte sker yrkesmässigt.

Utnyttjanden för experiment, studier och beredningar på apotek

5 § Från ensamrätten till patent undantas utnyttjanden som utförs i experimentsyfte och som avser själva uppfinningen.

6 § Från ensamrätten till patent undantas studier, prövningar, undersökningar och praktiska åtgärder som hänför sig till ett referensläkemedel, i den utsträckning de är nödvändiga

1. för att få ett godkännande för försäljning av ett läkemedel med tillämpning av 4 kap. 13 § läkemedelslagen (2015:315), eller

2. i andra förfaranden för godkännande som baseras på artikel 10.1–10.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/27/EG.

I fråga om veterinärmedicinska läkemedel finns ytterligare undantag från ensamrätten i artikel 41 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG.

7 § Från ensamrätten till patent undantas beredningar på apotek av läkemedel enligt läkares förskrivning i ett enskilt fall eller åtgärder med läkemedel som har beretts på detta sätt.

Utnyttjanden för framtagande av nya växtsorter

8 § Från ensamrätten till patent undantas användning av biologiskt material i syfte att odla fram, upptäcka eller utveckla nya växtsorter.

Utnyttjanden i jordbruk

9 § Om en patenthavare eller någon med patenthavarens samtycke överlåter växtförökningsmaterial till en jordbrukare för att utnyttjas i jordbruket, får jordbrukaren trots 1–3 §§ använda skörden för reproduktion eller mångfaldigande i det egna jordbruket i den utsträckning som följer av artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt.

10 § Om en patenthavare eller någon med patenthavarens samtycke överlåter avelsdjur eller annat animaliskt reproduktionsmaterial till en jordbrukare, får jordbrukaren trots 1–3 §§ använda djuret eller reproduktionsmaterialet inom den egna jordbruksverksamheten. Jordbrukaren får dock inte sälja djuret eller materialet inom ramen för yrkesmässig reproduktionsverksamhet eller i syfte att bedriva sådan verksamhet.

Rätten enligt första stycket får inte utövas i vidare omfattning än vad som är skäligen med hänsyn till jordbrukarens behov och patenthavarens intressen.

Utnyttjanden av uppfinning på utländska transportmedel

11 § Från ensamrätten till patent undantas användning av en uppfinning för eget behov på ett utländskt fartyg, luftfartyg eller annat samfärdsmedel som tillfälligt eller oavsiktligt kommer till Sverige.

Från ensamrätten undantas också reservdelar och tillbehör till luftfartyg som används för reparation av utländskt luftfartyg när luftfartyget kommer till Sverige från ett land som är part i Chicagokonventionen av den 7 december 1944 angående internationell civil luftfart (SÖ 1946:2) och dessutom antingen

1. är anslutet till Pariskonventionen den 20 mars 1883 för skydd av den industriella äganderätten (SÖ 1970:60), eller

2. har en patentlagstiftning som erkänner en uppfinning som gjorts av en medborgare i ett annat till Chicagokonventionen anslutet land och lämnar tillfredsställande skydd för en sådan uppfinning.

Utnyttjanden av datorprogram

12 § Ensamrätten till patent hindrar inte sådan användning av datorprogram som avses i 26 g och 26 h §§ lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk.

Utnyttjanden av biologiskt material

13 § Från ensamrätten till patent undantas i fråga om biologiskt material utnyttjanden i form av reproduktion eller mångfaldigande av produkter när reproduktionen eller mångfaldigandet är ett nödvändigt led i den användning för vilken det biologiska materialet har förts ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av patenthavaren eller med hans eller hennes samtycke, under förutsättning att den erhållna produkten inte senare används för ytterligare reproduktion eller mångfaldigande.

Konsumtion av ensamrätten

14 § Från ensamrätten till patent undantas utnyttjanden av en patentskyddad produkt som har förts ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av patenthavaren eller med hans eller hennes samtycke, om inte patenthavaren har berättigade skäl för att motsätta sig ytterligare kommersialisering av produkten.

Föranvändarrätt

15 § Den som utnyttjar en uppfinning yrkesmässigt i Sverige eller har vidtagit väsentliga åtgärder för ett sådant utnyttjande när en ansökan om patent görs på uppfinningen, får trots patentet fortsätta utnyttjandet, om

1. det inte innefattar ett uppenbart missbruk i förhållande till patentsökanden eller någon som patentsökanden fått sin rätt från, och

2. det sker inom ramen för samma utnyttjandeform.

En rätt enligt första stycket får övergå till någon annan endast tillsammans med den rörelse där rätten uppkommit eller där utnyttjandet varit avsett att ske.

4 kap. Patentansökan och meddelande av patent

Patentansökan

Var ansökan ska göras

1 § En ansökan om patent ska göras hos Patent- och registreringsverket eller, i fall som avses i 10 kap., hos en patentmyndighet i ett annat land eller hos en internationell organisation.

Sökanden ska betala en ansökningsavgift.

2 § En ansökan om patent ska innehålla

1. en beskrivning av uppfinningen,
2. ett eller flera patentkrav,
3. ritningar, om det hänvisas till sådana i beskrivningen eller patentkraven, och
4. ett sammandrag av beskrivningen, patentkraven och ritningarna.

I ansökan ska det anges hur uppfinningen är industriellt tillämpbar, om det inte följer av uppfinningens art. Om uppfinningen avser en gensekvens eller en delsekvens av en gen, ska det alltid anges i ansökan hur uppfinningen kan tillämpas industriellt.

3 § Ansökan ska innehålla uppgifter om uppfinnarens namn och adress.

Om patent söks av någon annan än uppfinnaren ska dessutom grunden för sökandens rätt att ansöka om patent på uppfinningen anges. Patent- och registreringsverket ska godta uppgiften om det inte finns särskild anledning att ifrågasätta att den är riktig.

Patentkrav

4 § Patentkraven ska genom tekniska och andra särdrag definiera den uppfinning sökanden vill få skyddad. Patentkraven ska vara tydliga, koncisa och ha stöd i beskrivningen.

Sammandrag

5 § Sammandraget ska ge teknisk information om innehållet i patentansökan på ingivningsdagen. Det får inte tillmätas betydelse i något annat avseende.

Tydlig och fullständig ansökan

6 § Patentansökan ska vara så tydlig och fullständig att en fackman med ledning av den kan utöva uppfinningen.

Språket i ansökan

7 § Beskrivning, patentkrav, ritningar och sammandrag i en patentansökan ska vara skrivna på svenska eller engelska. I ansökan ska det anges om patent ska meddelas i svensk eller engelsk lydelse.

Deponering av biologiskt material

8 § Om en uppfinning avser ett biologiskt material som varken är allmänt tillgängligt eller i ansökningshandlingarna kan beskrivas så att en fackman med ledning av dessa kan utöva uppfinningen, ska det biologiska materialet deponeras senast den dag då ansökan görs. Detsamma gäller om uppfinningen innebär användning av ett sådant material.

Det biologiska materialet ska därefter fortlöpande finnas deponerat så att den som enligt denna lag är berättigad att få prov från materialet kan få sitt prov levererat i Sverige.

Om ett deponerat biologiskt material upphör att vara livsdugligt eller om prov inte kan tillhandahållas från materialet av någon annan orsak, får materialet ersättas med en ny deposition av samma biologiska material. I så fall ska den nya depositionen anses gjord redan den dag då den tidigare depositionen gjordes.

9 § En uppfinning som avser ett biologiskt material eller innebär användning av ett sådant material ska anses tillräckligt tydligt och fullständigt angiven enligt 6 § endast om villkoren i 8 § är uppfyllda.

Ansökans ingivningsdag

10 § Ingivningsdagen för en patentansökan är den dag då följande har getts in:

1. en uttrycklig eller underförstådd uppgift om att det som har getts in är en ansökan om patent,
2. uppgifter som gör det möjligt att avgöra vem sökanden är och att kontakta honom eller henne, och
3. något som framstår som en beskrivning av uppfinningen eller ritningar som avser uppfinningen, eller
4. en hänvisning till en tidigare gjord patentansökan eller, om den ansökan inte gjorts till Patent- och registreringsverket, en kopia av ansökan samt uppgift om dess ingivningsdag, nummer och vilken patentmyndighet den getts in till.

Ansökans enhetlighet

11 § Om det i en och samma ansökan söks patent på två eller flera uppfinningar som är oberoende av varandra får patent endast meddelas på en av uppfinningarna.

Delning av en ansökan

12 § Om flera uppfinningar är beskrivna i ansökan på ingivningsdagen, får sökanden dela ansökan i flera ansökningar.

Om ansökan är slutligt avgjord får delning inte ske.

13 § En ansökan som har kommit till genom delning ska anses ha samma ingivningsdag som den ursprungliga ansökan.

Ändring av en ansökan

14 § En patentansökan får inte ändras på ett sådant sätt att patent söks på något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen.

Handläggningen av patentansökningar

När handläggningen påbörjas

15 § Patent- och registreringsverkets handläggning av en patentansökan påbörjas när ansökningsavgiften har betalats.

Bestämmande av ingivningsdag

16 § Patent- och registreringsverket ska fastställa en ingivningsdag för ansökan. Om kraven i 10 § inte är uppfyllda ska verket utan dröjsmål förelägga sökanden att avhjälpa bristerna inom två månader från dagen för föreläggandet. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att ansökan kan komma att skrivas av, om föreläggandet inte följs.

Om sökanden inte har avhjälpt bristerna inom den tiden, ska någon patentansökan inte anses ingiven och Patent- och registreringsverket ska skriva av ärendet. Detsamma gäller om ett föreläggande inte har kunnat ges och sökanden inte har avhjälpt bristerna inom två månader från den dag då någon av uppgifterna enligt 10 § gavs in.

Om sökanden har avhjälpt bristerna i tid, ska som ingivningsdag för patentansökan gälla den dag då samtliga brister har avhjälpts, om inte något annat följer av 17 eller 18 §.

17 § Om Patent- och registreringsverket i samband med prövningen enligt 10 och 16 §§ finner att det saknas en del av beskrivningen eller en ritning, ska sökanden föreläggas att komplettera handlingarna inom två månader från dagen för föreläggandet.

Om sökanden kompletterar ansökan inom den tiden, ska som ingivningsdag gälla den senare dag då kompletteringen gjordes, om inte något annat följer av tredje stycket eller av 18 §. Detsamma gäller om ett föreläggande inte har getts men sökanden kompletterar ansökan inom två månader från den dag då någon av uppgifterna enligt 10 § gavs in.

Om sökanden återtar kompletterande delar av en ansökan inom en månad från det att de gavs in, ska den ursprungliga ingivningsdagen för ansökan gälla.

18 § Om sökanden har kompletterat ansökan enligt 17 §, ska den ursprungliga ingivningsdagen gälla, om sökanden begär det och

1. åberopar prioritet från en tidigare ansökan och de kompletterande delarna i sin helhet framgår av den tidigare ansökan, och

2. ger in en kopia av den tidigare ansökan inom den tid som anges i 17 § första eller andra stycket.

En kopia behöver inte ges in, om den tidigare ansökan har getts in till Patent- och registreringsverket.

Granskning av flera oberoende uppfinningar i en ansökan

19 § Om det i en och samma ansökan söks patent på två eller flera uppfinningar som är oberoende av varandra ska Patent- och registreringsverket granska den uppfinning som anges först i patentkraven.

Sökanden kan dock få även de övriga uppfinningarna granskade inom ramen för samma ansökan. I sådana fall ska sökanden betala en avgift för varje uppfinning som ska granskas.

Internationell nyhetsgranskning

20 § Om sökanden begär det, ska Patent- och registreringsverket låta ansökan nyhetsgranskas vid en internationell nyhetsgranskningsmyndighet på det sätt som anges i artikel 15.5 i den i Washington den 19 juni 1970 avslutade konventionen om patentsamarbete (SÖ 1980:1).

Sökanden ska betala en avgift för nyhetsgranskningen.

Komplettering av en ansökan

21 § Om sökanden, i något annat fall än som avses i 10, 16 eller 17 §, inte har följt vad som är föreskrivet om ansökan, ska sökanden föreläggas att avhjälpa bristerna inom en viss tid.

Om Patent- och registreringsverket anser att det finns något annat som hindrar att ansökan bifalls, ska sökanden föreläggas att yttra sig inom en viss tid.

Ett föreläggande ska innehålla en upplysning om att ansökan kan komma att skrivas av eller avslås, om sökanden inte följer föreläggandet.

22 § Om sökanden inte i rätt tid följer ett föreläggande enligt 21 § ska ansökan skrivas av.

En avskriven ansökan ska återupptas, om sökanden inom fyra månader efter utgången av den tid som avses i 21 § yttrar sig eller vidtar åtgärd för att avhjälpa bristen och inom samma tid betalar en återupptagningsavgift.

Om sökanden inte betalar årsavgift enligt 12 kap., ska Patent- och registreringsverket skriva av ansökan utan föregående föreläggande. En ansökan som har skrivits av på denna grund får inte återupptas.

Avslag på en ansökan

23 § Om det även efter det att sökanden har yttrat sig enligt 21 § finns hinder mot att bifalla ansökan ska ansökan avslås. Ansökan ska dock inte avslås om det finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Kungörelse av beslut om avskrivning eller avslag

24 § Om Patent- och registreringsverket skriver av eller avslår en ansökan som har blivit allmänt tillgänglig, ska beslutet kungöras när det har fått laga kraft.

Överföring av en ansökan på grund av bättre rätt

25 § Om någon visar att han eller hon har bättre rätt till uppfinningen än sökanden, ska Patent- och registreringsverket efter begäran överföra ansökan på honom eller henne. Den som ansökan överförs på ska betala en ny ansökningsavgift.

Ansökan får inte avgöras förrän begäran om överföring har prövats slutligt.

26 § Om någon påstår att han eller hon har bättre rätt till uppfinningen än sökanden, och saken är oviss, får Patent- och registreringsverket förelägga honom eller henne att väcka talan vid domstol inom en viss tid. Om talan inte väcks i tid, får påståendet lämnas utan avseende vid den fortsatta prövningen av patentansökan.

Om det pågår ett mål om bättre rätt till uppfinningen vid domstol, får Patent- och registreringsverket förklara patentansökan vilande till dess att målet har avgjorts slutligt.

Meddelande av patent

Underrättelse om att patent kan meddelas

27 § Om ansökan är fullständig och det inte finns hinder mot patent, ska Patent- och registreringsverket underrätta sökanden om att patent kan meddelas.

Inom två månader från dagen för underrättelsen ska sökanden betala en meddelandeavgift och, om patentkraven är skrivna på engelska, ge in en översättning till svenska av patentkraven. Om detta inte sker, ska ansökan skrivas av. En avskriven ansökan ska återupptas, om sökanden inom fyra månader efter utgången av de två månaderna fullgör sina skyldigheter och dessutom betalar en återupptagningsavgift.

Om patent söks av en uppfinnare som har avsevärda svårigheter att betala meddelandeavgiften, får Patent- och registreringsverket befria sökanden från avgiften, om sökanden skriftligen begär det inom två månader från

dagen för underrättelsen. Om Patent- och registreringsverket avslår begäran, ska en avgift som betalas inom två månader därefter anses betald i rätt tid.

Beslut att bifalla en ansökan och kungörelse av beslutet

28 § Om sökanden har fullgjort det som krävs enligt 27 § och det fortfarande inte finns något hinder mot patent, ska Patent- och registreringsverket bifalla ansökan. Beslutet ska kungöras. När beslutet att bifalla patentansökan har kungjorts, är ett patent meddelat.

Patent- och registreringsverket ska anteckna ett meddelat patent i patentregistret. Ett patentbrev ska också utfärdas.

Patentskrift

29 § Från och med den dag då ett patent meddelas ska en patentskrift finnas tillgänglig hos Patent- och registreringsverket.

Patentskriften ska innehålla

1. beskrivning,
2. patentkrav,
3. ritningar, om det hänvisas till sådana i beskrivningen eller patentkraven,
4. sammandrag, och
5. uppgifter om patenthavaren och uppfinnaren.

Om patentkraven är skrivna på engelska, ska översättningen av dessa till svenska biläggas patentskriften. Det ska framgå av bilagan att det är patentkravens lydelse på engelska som gäller.

5 kap. Patentets omfattning

Patentets skyddsomfång

1 § Patentets skyddsomfång bestäms av patentkraven. Vid tolkningen av patentkraven får ledning hämtas från beskrivningen och ritningarna.

Patentets skyddstid

2 § Ett meddelat patent kan upprätthållas i 20 år från ansökans ingivningsdag.

Ändring av ett meddelat patent

3 § Efter det att ett patent har meddelats får patentkraven inte ändras så att patentets skyddsomfång utvidgas.

6 kap. Prioritet från en tidigare ansökan

Allmänna förutsättningar för prioritet

1 § Vid bedömningen av om kraven på nyhet och uppfinningshöjd i 2 kap. är uppfyllda och vid tillämpningen av bestämmelserna om för användarrätt i 3 kap. 15 §, ska en ansökan om patent anses gjord samtidigt med en tidigare ansökan om patent i Sverige, om sökanden begär det och uppfinningen inom tolv månader före ingivningsdagen har angetts i den tidigare ansökan (prioritet).

Första stycket gäller också om uppfinningen har angetts i en tidigare ansökan om patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i ett land som är anslutet till Pariskonventionen den 20 mars 1883 för den industriella äganderätten (SÖ 1970:60) eller i ett land eller område som är anslutet till avtalet om upprättande av världshandelsorganisationen (SÖ 1995:30). Detsamma gäller en tidigare ansökan om skydd som avser något annat land eller område, om svenska ansökningar ger rätt till motsvarande prioritet där

och om lagstiftningen där i huvudsak stämmer överens med Paris-konventionen.

2 § Prioritet får endast grundas på den första ansökan som uppfinningen har angetts i.

Om den som har gjort den första ansökan, eller hans eller hennes rättsinnehavare, senare till samma myndighet har gett in en ansökan som avser samma uppfinning, får den senare ansökan dock återopas som prioritetsgrundande, om den första ansökan när den senare ansökan ges in

1. har avgjorts utan att ha blivit allmänt tillgänglig, och
2. inte är förenad med någon rätt som grundas på den eller har utgjort grund för någon rätt till prioritet.

Om någon har fått prioritet på grund av en senare ansökan, får den första ansökan inte återopas som grund för prioritet.

Delprioritet

3 § En sökande kan få prioritet för en del av en ansökan.

Prioritet från flera tidigare ansökningar

4 § En sökande får för en och samma ansökan återopa prioritet från flera tidigare ansökningar. Detta gäller även om de tidigare ansökningarna avser olika länder.

Prioritet vid delade ansökningar

5 § Om flera uppfinningar är beskrivna i ansökan på ingivningsdagen och ansökan delas enligt 4 kap. 12 § ska en begäran om prioritet för den ursprungliga ansökan också omfatta en ny ansökan som uppkommer genom delningen.

Begäran om prioritet

6 § En begäran om prioritet ska göras inom antingen 16 månader från ingivningsdagen för den ansökan som återopas som prioritetsgrundande eller 4 månader från ingivningsdagen för den senaste ansökan.

Sökanden får inom den angivna tiden göra en ändring i sin begäran om prioritet.

Om ändringen innebär att ingivningsdagen för den ansökan som återopas som prioritetsgrundande blir en tidigare dag än den som begäran först avsåg, ska den tidigare ingivningsdagen vara avgörande för när begäran om prioritet senast ska ges in enligt första stycket.

7 § En begäran om prioritet för en internationell patentansökan enligt 10 kap. ska göras i ansökan eller inom den tid som anges i andra stycket.

Sökanden får göra en ändring i en begäran om prioritet genom en anmälan om detta till den myndighet som tagit emot den internationella patentansökan enligt 10 kap. 2 § eller till den internationella byrån vid Världspanorganisationen för den intellektuella äganderätten. En anmälan om ändring ska ges in inom 16 månader från ingivningsdagen för den ansökan som återopas som prioritetsgrundande. Om ändringen innebär att ingivningsdagen blir en tidigare dag än den som begäran först avsåg, ska den tidigare ingivningsdagen vara avgörande för när anmälan om ändring ska ges in. Sökanden har dock alltid möjlighet att göra en anmälan om ändring inom fyra månader från den internationella ingivningsdagen.

Handlingar som ska ges in

8 § En sökande ska inom 16 månader från den dag från vilken prioritet begärs ge in följande handlingar till Patent- och registreringsverket gällande den ansökan som åberopas som prioritetsgrundande:

1. ett intyg om sökandens namn och om ingivningsdagen utfärdad av den myndighet som har tagit emot ansökan, och
2. en kopia av ansökan som är bestyrkt av den myndighet som tagit emot den.

Om intyget eller kopian inte har getts in inom den angivna tiden, ska Patent- och registreringsverket ge sökanden möjlighet att ge in handlingarna inom två månader.

Sökanden behöver inte ge in något intyg eller någon kopia om den tidigare ansökan har getts in till Patent- och registreringsverket.

9 § En sökande som begär prioritet för en internationell patentansökan enligt 10 kap. ska ge in det intyg som avses i 8 § första stycket 1 endast om Patent- och registreringsverket förelägger sökanden att göra det.

I stället för att ge in en kopia enligt 8 § första stycket 2 får sökanden enligt regel 17.1 i tillämpningsföreskrifterna till den i Washington den 19 juni 1970 avslutade konventionen om patentsamarbete (SÖ 1980:1)

1. ge in en kopia av den tidigare ansökan till den internationella byrån vid Världsgovernmenten för den intellektuella äganderätten eller till den myndighet som tagit emot den internationella patentansökan enligt 10 kap. 2 §, eller

2. begära att kopian överförs till den internationella byrån.

Om en kopia av den tidigare ansökan har kommit in till den internationella byrån, får Patent- och registreringsverket kräva en kopia och en översättning av en sådan kopia endast i enlighet med regel 17.2 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete.

Begränsning av rätten till prioritet

10 § Om sökanden inte följer 2–9 §§, gäller inte rätten till prioritet.

En begäran om prioritet eller en anmälan om ändring i en sådan begäran enligt 6 eller 7 § får inte göras om sökanden har begärt tidigare offentliggörande enligt 7 kap. 1 § tredje stycket.

Undantag från skyldigheten att ge in handlingar

11 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten enligt 8 och 9 §§ att ge in intyg och kopior.

7 kap. Offentlighet i ärenden om patent

När handlingarna blir allmänt tillgängliga

1 § Från och med den dag då ett patent meddelas ska handlingarna i ärendet hållas allmänt tillgängliga.

Om patent inte har meddelats inom 18 månader från ansökans ingivningsdag, eller om prioritet har begärts, den dag från vilken prioritet begärs, ska handlingarna ändå hållas tillgängliga därefter. Om ansökan skrivs av eller avslås ska handlingarna hållas tillgängliga endast om sökanden begär att ansökan återupptas, överklagar eller begär återställande av förlorade rättigheter enligt 20 kap. 7 eller 8 §.

På begäran av sökanden ska handlingarna hållas tillgängliga tidigare än vad som följer av första och andra styckena.

Kungörelse av allmänt tillgängliga patentansökningar

2 § När handlingarna i ärendet blir allmänt tillgängliga enligt 1 § andra eller tredje stycket ska det kungöras.

Om patentkraven är skrivna på engelska och en översättning till svenska ges in efter det att kungörelse har skett, ska detta kungöras särskilt om sökanden betalar en avgift för det.

Handlingar som innehåller företagshemligheter

3 § Om en handling i ett ärende innehåller en företagshemlighet, får Patent- och registreringsverket på begäran besluta att handlingen inte får lämnas ut, om

1. det finns särskilda skäl för det, och
2. handlingen inte rör en uppfinning på vilken patent söks eller har meddelats.

Om en sådan begäran har gjorts, får handlingen inte lämnas ut förrän ett beslut om att avslå begäran har fått laga kraft.

Deponerat biologiskt material

Prov från deponerat biologiskt material

4 § Om ett biologiskt material har deponerats enligt 4 kap. 8 § har var och en, med de begränsningar som föreskrivs i 5–7 §§, rätt att få prov från materialet när handlingarna har blivit allmänt tillgängliga enligt 1 §. Detta gäller även om patentet har upphört eller förklarats ogiltigt.

Mottagare av prov

5 § Prov från ett deponerat biologiskt material får inte lämnas ut till någon som till följd av föreskrifter i lag eller annan författning inte får ta befattning med materialet. Prov får inte heller lämnas ut till någon vars befattning med provet kan antas innebära en påtaglig risk med hänsyn till materialets skadebringande egenskaper.

6 § Till dess att patent har meddelats eller patentansökan har avgjorts slutligt utan att ha lett till patent och om sökanden begär det, får prov från ett deponerat biologiskt material lämnas endast till en särskild sakkunnig. Om patentansökan avslås eller återkallas, gäller motsvarande under en period av 20 år från ansökans ingivningsdag.

Begäran om prov

7 § Den som vill få ett prov från ett deponerat biologiskt material ska begära det skriftligen hos Patent- och registreringsverket och lämna en förbindelse i syfte att förebygga missbruk av provet. Om ett prov får lämnas endast till en särskild sakkunnig enligt 6 §, ska förbindelsen i stället lämnas av denne.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om innehållet i en förbindelse.

Invändning mot ett meddelat patent

Hur förfarandet inleds

1 § Den som vill invända mot ett meddelat patent ska göra det skriftligen hos Patent- och registreringsverket inom nio månader från den dag då patentet meddelades.

Patent- och registreringsverket ska underrätta patenthavaren om invändningen och ge honom eller henne tillfälle att yttra sig.

Om patentet har meddelats med beskrivning, patentkrav, ritningar och sammandrag skrivna på engelska, får Patent- och registreringsverket förelägga patenthavaren att ge in en översättning av beskrivningen, ritningarna och sammandraget till svenska. Om föreläggandet inte följs får Patent- och registreringsverket låta göra en sådan översättning på patenthavarens bekostnad. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om detta.

Invändning mot patent som upphört att gälla

2 § Ett invändningsförfarande får inledas eller fullföljas även om ett patent har upphört att gälla till följd av att patenthavaren har avstått från patentet eller inte har betalat årsavgiften.

Återkallad invändning

3 § Om invändningen återkallas, får invändningsförfarandet ändå fullföljas om det finns särskilda skäl.

Grunder för upphävande efter invändning

4 § Patent- och registreringsverket ska efter invändning upphäva ett patent, om

1. det har beviljats någon som inte har rätt till det enligt 1 kap. 1 § första stycket,
2. det har meddelats trots att villkoren för patenterbarhet i 2 kap. inte är uppfyllda,
3. det omfattar något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen, eller
4. patentansökan inte uppfyller kraven på tydlighet och fullständighet i 4 kap. 6 §.

Upprätthållande av patentet i ändrad lydelse

5 § Patent- och registreringsverket ska förklara att ett patent upprätthålls i ändrad lydelse, om patenthavaren under invändningsförfarandet har gjort sådana ändringar att det inte finns hinder mot att upprätthålla patentet enligt 4 §. Ändringarna får inte enligt 5 kap. 3 § medföra att patentets skyddsomfång utvidgas. De får inte heller medföra att patentkraven inte längre är tydliga, koncisa eller har stöd i beskrivningen.

Om patentkraven är skrivna på engelska, får patentet upprätthållas i ändrad lydelse endast om patenthavaren har gett in en översättning till svenska av patentkraven i den ändrade lydelsen. Översättningen ska biläggas beslutet och det ska framgå av bilagan att det är patentkravens lydelse på engelska som gäller.

6 § När Patent- och registreringsverkets beslut med anledning av en invändning har fått laga kraft, ska det kungöras. Om patentet ändras, ska verket hålla en ny patentskrift tillgänglig och utfärda ett nytt patentbrev.

Begränsning och upphävande på patenthavarens begäran

Begäran om patentbegränsning eller upphävande

7 § En patenthavare får hos Patent- och registreringsverket begära

1. att ett eller flera patentkrav och om det behövs beskrivningen ändras så att patentets skyddsomfång begränsas (patentbegränsning), eller
2. att patentet upphävs.

Ändringarna vid en begäran om patentbegränsning får inte medföra att patentet omfattar något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen, att patentets skyddsomfång utvidgas i strid med 5 kap. 3 § eller att patentkraven inte längre är tydliga, koncisa eller har stöd i beskrivningen.

Första stycket gäller inte i fråga om europeiska patent med enhetlig verkan. Bestämmelsen om upphävande på patenthavarens begäran tillämpas dock i fråga om tilläggskydd som har meddelats av Patent- och registreringsverket, även om grundpatentet är ett europeiskt patent med enhetlig verkan.

För en begäran om patentbegränsning eller upphävande ska patenthavaren betala en avgift.

8 § Om patentkraven är skrivna på engelska, ska patenthavaren vid en begäran om patentbegränsning ge in en översättning till svenska av patentkraven i den lydelse som begärs enligt 7 §.

9 § Patent- och registreringsverket ska förelägga patenthavaren att inom en viss tid vidta rättelse, om bestämmelserna i 7 och 8 §§ inte har följts.

Om patenthavaren inte hörs av eller om begäran även efter det att patenthavaren har yttrat sig inte kan bifallas, ska begäran avslås om det inte finns anledning att ge patenthavaren ett nytt föreläggande.

Handläggningen av ärenden om patentbegränsning och upphävande

10 § En begäran om patentbegränsning eller upphävande ska avslås om det vid tidpunkten för begäran pågår

1. ett invändningsförfarande enligt 1 § eller artikel 99 i den europeiska patentkonventionen (SÖ 1980:2), eller
2. ett mål om ogiltighet enligt 9 kap. 2–4 §§.

Om patenthavaren har begärt att patentet ska begränsas eller upphävas enligt artikel 105 a i konventionen, ska en begäran om patentbegränsning eller upphävande förklaras vilande tills det europeiska patentverket meddelat slutligt beslut i frågan.

11 § En begäran om patentbegränsning eller upphävande får inte bifallas utan samtycke från berörda rättighetshavare så länge patentet är utmätt, belagt med kvarstad, taget i anspråk genom betalningssäkring eller det pågår en tvist om överföring av patentet vid en domstol.

12 § Patent- och registreringsverket ska begränsa eller upphäva ett patent om det inte finns något hinder mot att bifalla en begäran om det. En översättning som avses i 8 § ska biläggas ett beslut om begränsning och det ska framgå av bilagan att det är patentkravens lydelse på engelska som gäller.

Beslutet får verkan från patentansökans ingivningsdag.

Kungörelse, ny patentskrift och nytt patentbrev

13 § Patent- och registreringsverket ska kungöra ett beslut om patentbegränsning eller upphävande. Om patentet har begränsats, ska verket hålla en ny patentskrift tillgänglig och utfärda ett nytt patentbrev.

9 kap. Upphörande, ogiltighet och överföring av patent

Upphörande till följd av utebliven betalning av årsavgift

1 § Om årsavgiften inte betalas för ett patent enligt 12 kap., upphör patentet att gälla. Patentet anses ha upphört vid ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats.

Ogiltighet

Talan om ogiltighet

2 § En talan om ogiltighet får föras av var och en som lider förfång av ett patent. En sådan talan får också föras av en myndighet om det är påkallat från allmän synpunkt.

En talan som grundas på att ett patent har beviljats någon annan än den som har rätt till det enligt 1 kap. 1 § första stycket får föras endast av den som påstår sig ha en sådan rätt. En sådan talan ska väckas inom ett år från det att den som påstår sig ha en sådan rätt fick kännedom om att patentet har meddelats och de övriga omständigheter som talan grundas på. Om patenthavaren var i god tro när patentet meddelades eller när det övergick till honom eller henne, får talan dock inte väckas senare än tre år efter det att patentet meddelades.

Ogiltighetsgrunder

3 § Domstolen ska på yrkande förklara ett patent ogiltigt, om

1. det har beviljats någon som inte har rätt till det enligt 1 kap. 1 § första stycket,
2. det har meddelats trots att villkoren om patenterbarhet i 2 kap. inte är uppfyllda,
3. det omfattar något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen,
4. patentansökan inte uppfyller kraven på tydlighet och fullständighet i 4 kap. 6 §, eller
5. skyddsomfånget i strid med 5 kap. 3 § har utvidgats efter att patentet meddelades.

Ett patent får inte förklaras ogiltigt på den grunden att den som har fått patentet har haft rätt till bara en viss andel i det.

Partiell ogiltighet

4 § Om ett patent är ogiltigt endast till en viss del, ska domstolen på yrkande av patenthavaren begränsa patentets skyddsomfång i motsvarande utsträckning genom en ändring av patentkraven, om

1. de ändrade patentkraven är tydliga, koncisa och har stöd i beskrivningen,

2. de ändrade patentkraven inte medför att patentet skulle omfatta något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen,

3. de ändrade patentkraven inte medför att patentets skyddsomfång skulle utvidgas i strid med 5 kap. 3 §, och

4. patenthavaren, när patentkraven är skrivna på engelska, har gett in en översättning till svenska av patentkraven i den ändrade lydelsen.

En översättning som avses i första stycket 4 ska biläggas domen och det ska framgå av bilagan att det är patentkravens lydelse på engelska som gäller.

Överföring av patent

5 § Om någon har beviljats patent på en uppfinning utan att ha rätt till det enligt 1 kap. 1 § första stycket, ska domstolen på talan av den som har rätt till patentet överföra patentet på honom eller henne. Bestämmelserna i 2 § andra stycket ska tillämpas när det gäller den tid inom vilken talan ska väckas.

Om den som fråntas patentet i god tro har börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Sverige eller vidtagit väsentliga åtgärder för det, får han eller hon fortsätta det påbörjade utnyttjandet eller genomföra det planerade utnyttjandet inom ramen för samma utnyttjandeform. Utnyttjandet ska ske mot skäligen ersättning och på skäliga villkor i övrigt. En sådan rätt till utnyttjande har under motsvarande förutsättningar även den som har en licens som är antecknad i patentregistret.

Den rätt som avses i andra stycket får överlåtas till någon annan endast tillsammans med den rörelse där rätten utnyttjas eller har avsetts att bli utnyttjad.

Om ett patent har överförts enligt första stycket, ska det på begäran antecknas i patentregistret. Detsamma gäller en rätt till fortsatt utnyttjande som avses i andra stycket. Om en rätt till fortsatt utnyttjande upphör, ska anteckningen tas bort.

Avstående från patent

6 § Om patenthavaren hos Patent- och registreringsverket skriftligen avstår från patentet, ska verket förklara att patentet har upphört i sin helhet. Beslutet får verkan från beslutsdagen.

Om patentet är utmätt, belagt med kvarstad eller taget i anspråk genom betalningssäkring eller om det pågår en tvist vid domstol om överföring av patentet, får patentet inte förklaras ha upphört så länge utmätningen, kvarstaden eller betalningssäkringen består eller tvisten inte har blivit slutligt avgjord.

Denna paragraf gäller inte i fråga om europeiska patent med enhetlig verkan. Den tillämpas dock i fråga om tilläggsskydd som har meddelats av Patent- och registreringsverket, även om grundpatentet är ett europeiskt patent med enhetlig verkan.

Kungörelse, ny patentskrift och nytt patentbrev

7 § Patent- och registreringsverket ska kungöra att ett patent

1. har upphört att gälla, eller
2. har förklarats ogiltigt, ändrats eller blivit överfört genom en dom som har fått laga kraft.

Om patentet har ändrats genom en dom som har fått laga kraft, ska Patent- och registreringsverket hålla en ny patentskrift tillgänglig och utfärda ett nytt patentbrev.

Vad som avses med internationell patentansökan

1 § Med internationell patentansökan avses en ansökan som görs enligt den i Washington den 19 juni 1970 avslutade konventionen om patentsamarbete (SÖ 1980:1).

Var ansökan ska göras

2 § En internationell patentansökan ska ges in till en patentmyndighet eller internationell organisation som enligt konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen är behörig att ta emot en sådan ansökan (mottagande myndighet).

3 § Patent- och registreringsverket är mottagande myndighet för en internationell patentansökan, om sökanden eller någon av sökandena

1. är svensk medborgare,
2. har hemvist i Sverige,
3. driver rörelse i Sverige, eller
4. är en juridisk person som bildats enligt svensk lag.

Om en ansökan ges in till Patent- och registreringsverket i egenskap av mottagande myndighet ska sökanden betala en avgift.

Att Patent- och registreringsverket är behörig mottagande myndighet hindrar inte att en internationell patentansökan ges in till det europeiska patentverket.

4 § Bestämmelserna i 5–16 §§ gäller för en internationell patentansökan som omfattar Sverige. Om det genom en sådan ansökan söks ett europeiskt patent för Sverige, gäller dock 11 kap.

Rättsverkan av en internationell patentansökan

5 § Om den mottagande myndigheten har fastställt en internationell ingivningsdag för en internationell patentansökan, har ansökan samma verkan i Sverige som en svensk patentansökan med samma ingivningsdag. Innehållet i ansökan ska dock anses tillhöra känd teknik enligt 2 kap. 13 § bara om ansökan har fullföljts enligt 6 §.

Fullföljd av ansökan i Sverige

6 § En sökande som vill fullfölja en internationell patentansökan i Sverige ska inom 31 månader från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet har begärts, den dag från vilken prioritet begärs, till Patent- och registreringsverket ge in

1. en översättning till svenska eller engelska av den internationella patentansökan, eller
2. en kopia av ansökan, om ansökan är skriven på svenska eller engelska.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om i vilken omfattning patentansökan ska översättas.

Sökanden ska betala en avgift inom den tid som anges i första stycket. Om sökanden har betalat avgiften i tid, får den översättning eller kopia som krävs ges in högst två månader senare, förutsatt att en tilläggsavgift betalas inom den senare fristen.

7 § Om en internationell patentansökan har fullföljts enligt 6 §, tillämpas 4 kap. och 7 kap. för ansökan och dess handläggning, om inte något annat anges i denna paragraf, eller i någon av 8, 9 eller 11–14 §§.

Ansökan får tas upp till prövning före utgången av den frist som gäller enligt 6 § första stycket endast om sökanden begär det.

Om patentansökan uppfyller de krav på form och innehåll som föreskrivs i konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i dessa avseenden.

Ett föreläggande om att anmäla ett ombud för delgivning enligt 20 kap. 5 § får inte meddelas före den tidpunkt då Patent- och registreringsverket har rätt att ta upp ansökan till prövning.

Ansökans offentlighet

8 § Bestämmelserna i 7 kap. 1 § andra och tredje styckena tillämpas på en internationell patentansökan så snart sökanden har fullgjort sin skyldighet enligt 6 § första stycket.

Vid tillämpningen av 13 kap. 6 §, 15 kap. 11 § och 20 kap. 3 och 4 §§ ska det som sägs där om att handlingarna i ärendet har blivit allmänt tillgängliga enligt 7 kap. 1 § i stället avse att handlingarna har blivit allmänt tillgängliga enligt 7 kap. 1 § med iakttagande av första stycket.

9 § Patent- och registreringsverket får inte utan sökandens samtycke offentliggöra en internationell patentansökan förrän den internationella byrån vid Världsoorganisationen för den intellektuella äganderätten har publicerat ansökan eller tjugo månader har gått från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet har begärts, den dag från vilken prioritet begärs.

Återkallelse av en ansökan

10 § En internationell patentansökan ska anses återkallad i förhållande till Sverige i de fall som avses i artikel 24.1 i och ii i konventionen om patentsamarbete. Detsamma gäller om sökanden inte gör det som anges i 6 §.

11 § Om en del av en internationell patentansökan inte har varit föremål för en internationell förberedande patenterbarhetsprövning på grund av att sökanden inskränkt patentkraven efter att ha uppmanats av den myndighet som gör den prövningen att antingen inskränka kraven eller betala en tilläggsavgift, ska den del av ansökan som inte har prövats anses återkallad hos Patent- och registreringsverket.

Första stycket gäller inte om sökanden betalar en avgift inom två månader från det att Patent- och registreringsverket underrättat sökanden om att ansökan kan komma att anses återkallad i den delen.

Tidpunkten för meddelande av patent eller beslut om avslag

12 § Patent- och registreringsverket får inte meddela patent eller avslå ansökan tidigare än fyra månader från utgången av den frist för fullföljd av den internationella patentansökan som anges i 6 § första stycket, om inte sökanden samtycker till att ärendet avgörs innan dess.

Patent- och registreringsverket får inte utan sökandens samtycke meddela patent förrän den internationella byrån vid Världsoorganisationen för den intellektuella äganderätten har publicerat ansökan eller tjugo månader har

gått från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet har begärts, den dag från vilken prioritet begärs.

Patent- och registreringsverkets prövning av vissa beslut

13 § Om en del av en internationell patentansökan inte har varit föremål för internationell nyhetsgranskning eller internationell förberedande patenterbarhetsprövning på grund av att ansökan har bedömts omfatta av varandra oberoende uppfinningar och sökanden inte inom föreskriven tid har betalat tilläggsavgift enligt konventionen om patentsamarbete, ska Patent- och registreringsverket pröva om bedömningen är riktig.

Om Patent- och registreringsverket anser att bedömningen är riktig, ska den delen av ansökan som inte har varit föremål för sådan granskning eller prövning anses återkallad hos Patent- och registreringsverket. Detta gäller inte om sökanden betalar en avgift till verket inom två månader från det verket underrättade honom eller henne om sitt ställningstagande.

Om Patent- och registreringsverket anser att bedömningen inte är riktig, ska verket fortsätta handläggningen av ansökan i dess helhet.

14 § Ett beslut enligt 13 §, genom vilket Patent- och registreringsverket har funnit att en patentansökan omfattar av varandra oberoende uppfinningar, får överklagas av sökanden.

Om domstolen kommer fram till att Patent- och registreringsverkets beslut är riktigt, räknas fristen för att betala en sådan avgift som avses i 13 § andra stycket från det att verket underrättade sökanden om att domstolens beslut har fått laga kraft.

15 § Om den mottagande myndigheten inte har fastställt en internationell ingivningsdag för en internationell patentansökan eller förklarat att ansökan ska anses återkallad eller att ett yrkande om att ansökan ska omfatta Sverige ska anses återkallat, ska Patent- och registreringsverket på begäran av sökanden pröva om detta beslut är riktigt. Detsamma gäller om den internationella byrån vid Världspanorganisationen för den intellektuella äganderätten har beslutat att ansökan ska anses återkallad.

En begäran om prövning enligt första stycket ska lämnas till den internationella byrån inom en viss tid. Sökanden ska inom samma tid ge in en översättning av ansökan och betala en ansökningsavgift till Patent- och registreringsverket.

Om Patent- och registreringsverket kommer fram till att den mottagande myndighetens eller den internationella byråns beslut inte är riktigt, ska verket handlägga ansökan som en svensk ansökan. Om en internationell ingivningsdag inte har fastställts av den mottagande myndigheten, ska som ingivningsdag gälla den dag som Patent- och registreringsverket anser borde ha fastställts. Om ansökan uppfyller de krav på form och innehåll som föreskrivs i konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i dessa avseenden.

16 § Innehållet i en ansökan som har tagits upp till handläggning enligt 15 § anses tillhöra känd teknik enligt 2 kap. 13 §, om ansökan blir allmänt tillgänglig enligt 7 kap. 1 §.

Vad som avses med europeiska patent och patentansökningar

1 § Med europeiskt patent avses ett patent som meddelas av det europeiska patentverket enligt den i München den 5 oktober 1973 avslutade europeiska patentkonventionen (SÖ 1980:2).

Med europeisk patentansökan avses en patentansökan som görs enligt konventionen.

Var ansökan ska göras

2 § En ansökan om ett europeiskt patent görs hos det europeiska patentverket. Ansökan får även ges in till Patent- och registreringsverket, som då ska vidarebefordra den till det europeiska patentverket. En ansökan som delats enligt artikel 76 i den europeiska patentkonventionen ska dock alltid ges in till det europeiska patentverket.

Enhetlig verkan

3 § Ett europeiskt patent kan ha enhetlig verkan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2012 av den 17 december 2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd.

Rättsverkan av europeiska patent och patentansökningar

4 § Om det europeiska patentverket har fastställt en ingivningsdag för en europeisk patentansökan, har den ansökan samma verkan i Sverige som en svensk patentansökan med samma ingivningsdag. Om ansökan har prioritet enligt den europeiska patentkonventionen från en tidigare dag än ingivningsdagen, ska den prioriteten gälla.

Vid tillämpningen av 2 kap. 13 § ska publiceringen av en europeisk patentansökan som sker enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen jämföras med att ansökan blir allmänt tillgänglig enligt 7 kap. 1 §. Detta gäller även en publicering som avses i artikel 153.3 eller 153.4 i konventionen, om denna publicering av det europeiska patentverket jämföras med en publicering enligt artikel 93.

5 § Ett europeiskt patent har samma rättsverkan som ett svenskt patent. För ett europeiskt patent gäller även i övrigt det som föreskrivs för ett svenskt patent, om inte något annat anges i denna lag.

Validering av ett europeiskt patent

Åtgärder för validering

6 § Ett europeiskt patent har verkan i Sverige om patenthavaren inom tre månader efter den dag då det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut att bifalla patentansökan validerar det genom att till Patent- och registreringsverket

1. ge in en översättning enligt tredje stycket, och
2. betala en avgift för offentliggörande enligt 10 § första stycket.

Om det europeiska patentverket beslutar att ett europeiskt patent ska upprätthållas i ändrad lydelse eller begränsas, gäller motsvarande även i fråga om den ändrade texten.

Patentkraven ska alltid ges in i översättning till svenska. Om patentet har meddelats på tyska eller franska, ska beskrivningen och ritningar ges in i översättning till svenska eller engelska.

7 § Bestämmelserna om validering i 6 § gäller inte för europeiska patent med enhetlig verkan.

8 § Om patenthavaren har fått avslag på en begäran om enhetlig verkan, ska tiden för att fullgöra åtgärderna för validering enligt 6 § räknas från den dag då avslagsbeslutet har fått laga kraft, förutsatt att begäran har getts in i rätt tid till det europeiska patentverket.

Förbud mot dubbelt patentskydd

9 § Om ett europeiskt patent får enhetlig verkan, är patenthavarens åtgärder för validering enligt 6 § utan verkan.

Patent- och registreringsverkets åtgärder vid validering

10 § Patent- och registreringsverket ska hålla den översättning som avses i 6 § allmänt tillgänglig. Den ska dock inte hållas tillgänglig förrän det europeiska patentverket har publicerat den europeiska patentansökan.

Om åtgärderna för validering enligt 6 § har fullgjorts inom föreskriven tid och det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut att bifalla patentansökan eller beslutat att det europeiska patentet ska upprätthållas i ändrad lydelse eller begränsas, ska detta kungöras av Patent- och registreringsverket.

Återställande av förlorade rättigheter

11 § Om en patenthavare inte inom föreskriven tid har vidtagit en åtgärd för validering enligt 6 §, tillämpas det som sägs i 20 kap. 7 § om patent sökande. Om Patent- och registreringsverket med stöd av samma paragraf förklarar att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid, ska verket kungöra detta.

Om någon i god tro har börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Sverige eller vidtagit väsentliga åtgärder för detta efter det att tiden för att vidta en åtgärd enligt 6 § har gått ut men innan kungörelse enligt första stycket har skett, har han eller hon den rätt som anges i 20 kap. 10 §.

Patentskydd för tiden innan patent meddelas

12 § Om en europeisk patentansökan har publicerats enligt den europeiska patentkonventionen och en översättning till svenska av patentkraven i deras publicerade lydelse har getts in till Patent- och registreringsverket samt en avgift har betalats, ska verket kungöra detta. Verket ska också hålla översättningen allmänt tillgänglig.

Om någon yrkesmässigt utnyttjar en uppfinning som omfattas av en europeisk patentansökan efter det att kungörelse skett enligt första stycket, ska bestämmelserna om patentintrång i 15 kap. tillämpas, förutsatt att ansökan leder till ett patent med verkan i Sverige. I ett sådant fall omfattar patentskyddet dock endast det skydd som framgår såväl av de publicerade patentkraven som av patentkraven enligt patentet. För intrång under denna tid får domstolen inte döma till påföljd och ersättning får bestämmas endast enligt 15 kap. 10 § andra stycket.

Bestämmelserna i 15 kap. 12 § första stycket ska inte tillämpas, om en talan om ersättning väcks senast ett år efter det att tiden för att invända mot det europeiska patentet har gått ut eller, om invändning har gjorts, senast ett

år efter det att det europeiska patentverket beslutade att patentet ska upprätthållas.

Översättningars rättsverkan

13 § Om en text har översatts och getts in till Patent- och registreringsverket enligt 6 eller 12 §, gäller textens lydelse på handläggningsspråket vid det europeiska patentverket. Detta ska framgå när översättningen hålls tillgänglig av Patent- och registreringsverket.

Verkan av återkallelse

14 § Om en europeisk patentansökan eller ett yrkande om att en sådan ansökan ska omfatta Sverige har återkallats och ansökan inte har återupptagits enligt artikel 121 i den europeiska patentkonventionen, ska detta ha samma verkan som en återkallelse av en patentansökan hos Patent- och registreringsverket. Detsamma gäller om en sådan återkallelse ska anses ha skett enligt konventionen.

Verkan av det europeiska patentverkets beslut

Upphävande och patentbegränsning

15 § Om det europeiska patentverket har beslutat att begränsa eller helt eller delvis upphäva ett europeiskt patent, ska detta ha samma verkan som om patentet i motsvarande utsträckning begränsats eller förklarats ogiltigt i Sverige. För att ett begränsningsbeslut ska få verkan i Sverige måste dock förutsättningarna för validering i 6 § vara uppfyllda. Patent- och registreringsverket ska kungöra beslutet.

Avslag

16 § Om en europeisk patentansökan har avslagits, ska detta ha samma verkan som ett avslag på en svensk patentansökan.

Återställande enligt den europeiska patentkonventionen

17 § Om det europeiska patentverket har beslutat att begränsa eller helt eller delvis upphäva ett europeiskt patent men verket därefter förklarar patenthavaren eller sökanden återinsatt i tidigare rättigheter, gäller detta även i Sverige. Detsamma gäller om verket förklarar sökanden återinsatt i tidigare rättigheter efter en återkallelse eller ett avslag.

Om någon i god tro har börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Sverige eller vidtagit väsentliga åtgärder för det efter det att beslutet meddelades eller förhållandet inträdde men innan det europeiska patentverket har utfärdat en kungörelse om förklaring som avses i första stycket, har han eller hon den rätt som anges i 20 kap. 10 §.

Undanröjande av beslut

18 § Om det europeiska patentverket har undanröjt ett beslut enligt artikel 112 a i den europeiska patentkonventionen, gäller beslutet om undanröjande även i Sverige.

Om ett europeiskt patent har fått verkan i Sverige efter det att det europeiska patentverket har undanröjt ett beslut, ska 17 § andra stycket tillämpas, under förutsättning att utnyttjandet har påbörjats eller åtgärderna har vidtagits innan beslutet om undanröjande kungjordes. Motsvarande gäller om skyddsomfånget för ett europeiskt patent med verkan i Sverige har

utvidgats efter det att det europeiska patentverket beslutade om undanröjande.

Omvandling av en europeisk patentansökan

19 § Om en europeisk patentansökan som har getts in till en nationell patentmyndighet är att anse som återkallad därför att den inte har kommit in till det europeiska patentverket inom föreskriven tid, ska Patent- och registreringsverket på begäran av sökanden omvandla den till en svensk patentansökan, under förutsättning att

1. begäran ges in till den nationella myndighet som tog emot patentansökan inom tre månader från det att sökanden underrättades om att ansökan ansågs återkallad,

2. begäran kommer in till Patent- och registreringsverket inom 20 månader från ingivningsdagen eller, om prioritet har begärts, den dag från vilken prioritet begärs, och

3. sökanden inom en viss tid betalar ansökningsavgift och ger in en översättning av patentansökan till svenska eller engelska eller, om ansökan är skriven på engelska, en kopia av ansökan.

Om patentansökan uppfyller de krav på ansökans form som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i detta avseende.

Utebliven årsavgift

20 § Om årsavgiften för ett europeiskt patent inte betalas enligt 12 kap., anses patentet ha upphört vid ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats.

12 kap. Årsavgifter

Inledande bestämmelser

1 § Årsavgift ska betalas till Patent- och registreringsverket för

1. en patentansökan,
2. ett svenskt patent, och
3. ett europeiskt patent, dock inte för ett europeiskt patent med enhetlig verkan.

2 § I 4 kap. 22 §, 9 kap. 1 § och 11 kap. 20 § finns bestämmelser om följderna av att årsavgifter inte betalas.

Betalning av årsavgifter

Avgiftsår

3 § Ett avgiftsår omfattar ett år och räknas från ingivningsdagen.

4 § Årsavgift för en patentansökan ska betalas för varje avgiftsår som börjar innan ansökan har avgjorts slutligt. Årsavgift för ett patent ska betalas för varje avgiftsår som börjar efter det att patentet har meddelats.

När årsavgiften ska betalas

5 § Årsavgiften ska vara betald senast den sista dagen i den kalendermånad under vilken avgiftsåret börjar. Årsavgiften för de två första avgiftsåren ska dock betalas först samtidigt med årsavgiften för det tredje avgiftsåret.

För en internationell patentansökan behöver årsavgiften för ett avgiftsår, som har börjat före den dag då ansökan fullföljdes enligt 10 kap. 6 § eller upptogs till behandling enligt 10 kap. 15 § eller som börjar inom två månader från den dagen, inte i något fall vara betald förrän två månader har gått från den dag då ansökan fullföljdes eller togs upp till behandling.

6 § För en patentansökan som har kommit till genom delning enligt 4 kap. 12 § behöver årsavgiften för ett avgiftsår som har börjat före den dag då ansökan kom till eller som börjar inom två månader från den dagen, inte i något fall vara betald förrän två månader har gått från den dag då ansökan kom till.

7 § Om ett patent har meddelats före tidpunkten för när betalning av årsavgifter för ansökan om patent ska ske, ska patenthavaren, när den första årsavgiften betalas för patentet också betala årsavgift för avgiftsår som har börjat innan patentet har meddelats.

Anstånd med betalning av årsavgifter

8 § Om uppfinnaren är sökande eller innehavare av patentet och han eller hon har avsevärda svårigheter att betala årsavgifterna, får Patent- och registreringsverket medge anstånd med betalningen. I sådana fall måste anstånd begäras senast när årsavgifterna första gången ska betalas. Anstånd får medges med upp till tre år i taget, dock längst till dess att tre år har gått från det att patentet meddelades.

En begäran om förlängt anstånd ska göras innan det medgivna anståndet har gått ut.

Om en begäran om anstånd eller förlängt anstånd avslås, ska en avgift som betalas inom två månader från avslagsbeslutet anses betald i rätt tid.

Om anstånd har medgetts enligt första stycket, får med samma förhöjning som avses i 10 § dessa avgifter betalas inom sex månader efter den tidpunkt anståndet gäller till.

När årsavgifter tidigast får betalas

9 § En årsavgift får tidigast betalas sex månader innan avgiften ska vara betald.

Betalning av förhöjd avgift

10 § Betalning av en årsavgift får ske inom sex månader efter det att den skulle vara betald, om en förhöjd avgift betalas.

Särskilda bestämmelser om årsavgifter för europeiska patent

11 § För ett europeiskt patent ska en årsavgift betalas för varje avgiftsår som börjar efter det avgiftsår under vilket det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut att bifalla patentansökan.

Den första årsavgiften behöver dock inte vara betald tidigare än tre månader efter kungörandet eller, om patenthavaren i rätt tid hos det europeiska patentverket har begärt enhetlig verkan men begäran har avslagits, från den dag då avslagsbeslutet fick laga kraft.

Allmänt om licens

1 § En patenthavare kan ge någon annan rätt att yrkesmässigt utnyttja en uppfinning (licens). En sådan rätt kan också meddelas av en domstol (tvångslicens).

Licenstagarens möjlighet att överlåta licensen vidare

2 § En licenstagare får överlåta eller upplåta sin rätt vidare endast om patenthavaren har medgett det.

Tvångslicens

Tvångslicens vid utebliven utövning

3 § En tvångslicens för att utöva en patentskyddad uppfinning i Sverige får meddelas, om

1. det har gått tre år från det att patentet meddelades och fyra år från patentansökans ingivningsdag,

2. uppfinningen inte utövas i skälig utsträckning i Sverige, och

3. det saknas godtagbar anledning till att uppfinningen inte utövas.

Vid tillämpningen av första stycket 2 jämföras med utövning av en uppfinning införsel av uppfinningen till Sverige från ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett land eller område som är anslutet till avtalet om upprättandet av världshandelsorganisationen (SÖ 1995:30).

Tvångslicens för beroende uppfinningar

4 § En innehavare av ett patent på en uppfinning, vars utnyttjande är beroende av ett patent som tillhör någon annan, kan få en tvångslicens att utnyttja den uppfinning som skyddas av det andra patentet. En sådan licens får meddelas endast om sökanden visar att den egna uppfinningen utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till den andra uppfinningen.

Om en tvångslicens meddelas enligt första stycket, har innehavaren av det patent för vilket tvångslicens meddelas rätt att på skäliga villkor få en tvångslicens (motlicens) att utnyttja den andra uppfinningen.

Tvångslicens av hänsyn till allmänt intresse

5 § Om någon annan än patenthavaren vill utnyttja en patentskyddad uppfinning yrkesmässigt, får tvångslicens meddelas om det krävs med hänsyn till ett allmänt intresse av synnerlig vikt.

Tvångslicens vid tidigare utnyttjande

6 § Den som utnyttjar en patentsökt uppfinning yrkesmässigt i Sverige när handlingarna i patentärendet blir allmänt tillgängliga enligt 7 kap. 1 § kan, om ansökan leder till patent, få tvångslicens att fortsätta utnyttjandet, om

1. han eller hon inte kände till patentansökan och inte heller skäligen hade kunnat skaffa sig kännedom om den, och

2. det finns synnerliga skäl.

Den som har vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Sverige har också rätt till tvångslicens under de förutsättningar som anges i första stycket.

Tvångslicensen kan avse även tid innan patentet meddelades.

7 § En växtförädlare som inte kan få eller utnyttja en växtförädlarrätt eller en gemenskapens växtförädlarrätt kan få en tvångslicens att utnyttja en tidigare meddelad patentskyddad uppfinning, om

1. en sådan licens är nödvändig för att växtsorten ska kunna utnyttjas, och
2. växtförädlaren visar att växtsorten utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till uppfinningen.

Om en patenthavare får en tvångslicens i en växtförädlarrätt eller en gemenskapens växtförädlarrätt, har innehavaren av växtförädlarrätten rätt att på skäligen villkor få en tvångslicens (motlicens) att utnyttja patenthavarens uppfinning.

Bestämmelser om möjlighet för innehavare av ett patent på en bioteknisk uppfinning att under vissa förutsättningar få en tvångslicens att utnyttja en skyddad växtsort finns i 7 kap. 3 a § växtförädlarrättslagen (1997:306) och, i fråga om en gemenskapens växtförädlarrätt, i artikel 29 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt.

Bestämmelser om beviljande av tvångslicens

8 § En tvångslicens får endast beviljas den som

1. kan antas ha förutsättningar att utnyttja uppfinningen på ett godtagbart sätt och i överensstämmelse med licensen, och
2. kan visa att han eller hon utan framgång har försökt att få ett licensavtal på skäligen villkor.

9 § Den som vill få en tvångslicens ska väcka talan om det vid domstol.

10 § Domstolen bestämmer i vilken omfattning uppfinningen får utnyttjas och fastställer ersättningen och övriga villkor för tvångslicensen.

Om förhållandena har ändrats väsentligt, får domstolen på yrkande upphäva licensen eller fastställa nya villkor för den.

Patenthavarens rätt när det finns en tvångslicens

11 § En tvångslicens hindrar inte patenthavaren att själv utnyttja uppfinningen eller att upplåta licenser.

Övergång eller överlåtelse av en tvångslicens till någon annan

12 § En tvångslicens kan övergå till någon annan endast tillsammans med en rörelse där licensen utnyttjas eller var avsedd att utnyttjas. Tvångslicenser för beroende uppfinningar enligt 4 § första stycket och tvångslicenser för växtförädlare enligt 7 § första stycket får dessutom överlåtas endast tillsammans med det patent eller den växtförädlarrätt som licensen grundats på.

Anteckningar i patentregistret

13 § Om en licens har upplåtits, ska det på begäran antecknas i patentregistret.

Om det visas att en i registret antecknad licens har upphört att gälla, ska anteckningen om licensen tas bort.

Denna paragraf gäller också för en tvångslicens, dock inte en tvångslicens att utnyttja en uppfinning som skyddas av ett europeiskt patent med enhetlig verkan.

14 kap. Pantsättning

Vad som kan pantsättas

1 § Ett patent som har meddelats eller har verkan i Sverige kan pantsättas enligt detta kapitel om inte annat följer av 14 eller 15 §.

En pantsättning kan också avse

1. en svensk patentansökan,
2. en internationell patentansökan som har fullföljts enligt 10 kap. 6 § eller som har tagits upp till handläggning enligt 10 kap. 8 eller 15 §, eller
3. en europeisk patentansökan som har omvandlats enligt 11 kap. 19 § eller för vilken en översättning enligt 11 kap. 12 § har kommit in till Patent- och registreringsverket.

Panträtt i en patentansökan omfattar också en sådan del av ansökan som blir föremål för delning enligt 4 kap. 12 §.

Hur panträtt uppkommer

2 § Panträtt i ett patent eller en patentansökan uppkommer genom registrering av ett skriftligt avtal om pantsättning av egendomen. Ansökan om registrering görs hos Patent- och registreringsverket.

Om en registrerad panträtt har övergått på någon annan, ska det på begäran antecknas i patentregistret eller diariet för patentansökningar.

Pantsättning av ett patent eller en patentansökan gäller från tiden för ansökan om registrering mot den som senare förvärvar äganderätt eller annan rätt till egendomen.

Avgift för registrering

3 § Den som ansöker om registrering enligt detta kapitel ska betala en avgift.

Företrädesordning vid flera upplåtelser av panträtt

4 § Om panträtt har upplåtits till flera var för sig, har den upplåtelse företräde för vilken ansökan om registrering först kom in till Patent- och registreringsverket, om inte något annat har avtalats.

Om ansökan om registrering av flera upplåtelser görs samma dag, har de sinsemellan företräde efter den tidsföljd i vilken de har ägt rum, om inte något annat har avtalats. Om upplåtelseerna har gjorts samtidigt eller det inte kan utredas i vilken tidsföljd de har gjorts, har de lika rätt.

Vem som får ansöka om registrering

5 § En ansökan om registrering enligt 2 § får göras av den som har rätt till patentet eller patentansökan eller av den som panträdden har upplåtits till. Sökanden ska styrka upplåtarens rätt till patentet eller patentansökan.

Den som är antecknad som patenthavare i patentregistret ska anses ha rätt till patentet, om inte något annat framkommer i ärendet.

Om ansökan om registrering avser pantsättning av en patentansökan, ska den som har registrerats hos Patent- och registreringsverket som uppfinnare eller dennes rättsinnehavare anses ha rätt till patentansökan, om inte något annat framkommer i ärendet.

6 § En ansökan om registrering enligt 2 § får inte bifallas om upplåtaren, när ansökan om registrering görs, inte är behörig att förfoga över den pantförskrivna egendomen.

När ett avtal om pantsättning kan registreras

7 § Ett avtal om pantsättning av patent kan registreras när patentet har meddelats eller, om avtalet avser ett europeiskt patent, när det har validerats.

Ett avtal om pantsättning av en patentansökan kan registreras när patentansökan har registrerats av Patent- och registreringsverket eller, om avtalet avser en ansökan om europeiskt patent, när kungörelse enligt 11 kap. 12 § har skett.

Om en pantsatt patentansökan leder till patent, gäller därefter patentet som pantobjekt.

Förutsättningar för giltig panträtt

8 § Även om registrering av ett avtal om pantsättning har skett, gäller panträtt i den pantsatta egendomen endast om pantavtalet har ingåtts av någon som var rätt ägare till egendomen och behörig att förfoga över den och om avtalet inte heller av någon annan anledning är ogiltigt.

Upphörande av panträtt

9 § Panträtten upphör att gälla om patentet eller patentansökan överförs på någon annan eller om patentet eller patentansökan på grund av någon annan bestämmelse i denna lag inte ska gälla.

10 § Registreringen ska avföras om panträtten har förklarats ogiltig genom en dom som har fått laga kraft eller om panträtten har upphört att gälla.

Panträtt vid utmätning och konkurs

11 § Bestämmelser i annan lag om handpanträtt vid utmätning eller i konkurs gäller också för panträtt i ett patent eller en patentansökan. När en ansökan om registrering enligt 2 § kommer in till Patent- och registreringsverket, medför det samma rättsverkningar som när en panthavare tar en lös sak i besittning.

Försäljning av panten

12 § Panthavaren får sälja panten och ta ut sin fordran ur köpeskillingen endast om panthavaren dessförinnan har underrättat gäldenären och andra kända sakägare om försäljningen och dessa har fått skälig tid att bevaka sin rätt.

Licensavtal i förhållande till panträtt

13 § Ett licensavtal gäller mot panthavaren, om avtalet har ingåtts före ansökan om registrering av pantavtalet.

Ett sådant licensavtal består också vid försäljning av panten enligt 12 §. Detsamma gäller om pantsatt patent eller patentansökan säljs vid utmätning eller i konkurs.

14 § Om det europeiska patentverket i det europeiska patentregistret registrerar ett skriftligt avtal om pantsättning av ett europeiskt patent med enhetlig verkan, har pantsättningen verkan enligt bestämmelserna i detta kapitel. För ett sådant patent gäller dock inte 2 § första och andra styckena, 3 §, 5 § första stycket, 6 §, 7 § första och tredje styckena samt 9 och 10 §§.

15 § I fråga om ett europeiskt patent med enhetlig verkan gäller det som sägs i

– 2 § tredje stycket om registrering hos Patent- och registreringsverket i stället registrering i det europeiska patentregistret,

– 4 § första stycket och 11 § om Patent- och registreringsverket i stället det europeiska patentverket, samt

– 5 § andra stycket om patentregistret i stället det europeiska patentregistret.

15 kap. Straffansvar, vitesförbud, skadestånd m.m.

Straffansvar

1 § Den som gör intrång i den ensamrätt som ett patent medför (patentintrång) döms, om det sker uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, för patentbrott till böter eller fängelse i högst två år.

Om brottet begåtts uppsåtligen och är att anse som grovt, döms för grovt patentbrott till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningen

1. har föregåtts av särskild planering,
2. har utgjort ett led i en brottslighet som utövats i organiserad form,
3. har varit av större omfattning, eller
4. annars har varit av särskilt farlig art.

För försök eller förberedelse till patentbrott eller grovt patentbrott döms det till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

2 § Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 4 eller 5 § får inte dömas till ansvar för patentintrång som omfattas av förbudet.

3 § Åklagaren får väcka åtal för brott enligt 1 § endast om åtal är motiverat från allmän synpunkt.

Vitesförbud

4 § På yrkande av patenthavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja uppfinningen får domstolen vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till patentintrång att fortsätta med det. Detsamma gäller för försök eller förberedelse till intrång.

5 § Domstolen får meddela vitesförbud för tiden till dess att målet slutligt har avgjorts eller något annat har beslutats, om

1. käranden visar sannolika skäl för att det förekommer patentintrång eller medverkan till intrång, och

2. det skäligen kan befaras att svaranden, genom att fortsätta patentintrånget eller medverkan till det, förringar värdet av patentet.

Innan ett vitesförbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Denna paragraf gäller även för försök eller förberedelse till intrång.

6 § Ett vitesförbud enligt 5 § får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Om käranden inte kan ställa säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från det.

Bestämmelserna i 2 kap. 25 § utsökningsbalken ska tillämpas i fråga om vilken säkerhet som ska ställas. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

7 § I fråga om överklagande av ett beslut enligt 5 eller 6 § och i fråga om handläggningen i högre domstol tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av sådana beslut som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

8 § Om ett vitesförbud har meddelats enligt 5 §, ska domstolen när målet avgörs pröva om förbudet fortfarande ska gälla.

9 § En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

Skadestånd

10 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör patentintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av uppfinningen samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När storleken på ersättningen för ytterligare skada bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på uppfinningens anseende,
4. ideell skada, och
5. patenthavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör patentintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av uppfinningen i den utsträckning det är skäligt.

Patentskydd för tiden innan patent meddelas

11 § Om någon yrkesmässigt utnyttjar en patentsökt uppfinning efter det att handlingarna i ansökningsärendet har blivit allmänt tillgängliga enligt 7 kap. 1 §, ska bestämmelserna om patentintrång tillämpas i den utsträckning som ansökan leder till patent. För tiden innan patentet har meddelats omfattar patentskyddet dock endast det skydd som framgår såväl av patentkraven i deras lydelse när ansökan blev allmänt tillgänglig som av patentkraven enligt patentet.

Det får inte dömas till påföljd eller beslutas om förverkande av egendom enligt 36 kap. brottsbalken för tiden innan ett patent har meddelats. För sådan tid gäller dessutom att ersättning på grund av utnyttjande får bestämmas endast enligt 10 § andra stycket.

Om patentkraven är skrivna på engelska, gäller första och andra styckena endast om en översättning av patentkraven till svenska finns tillgänglig i ansökningsärendet. I de fall översättningen har getts in efter det att kungörelse enligt 7 kap. 2 § har skett gäller dessutom att Patent- och registreringsverket ska ha utfärdat en särskild kungörelse om översättningen.

12 § Rätten till ersättning för skada preskriberas om talan inte väcks inom fem år från det att skadan uppkom.

Första stycket gäller dock inte om talan om ersättning enligt 11 § väcks senast ett år efter det att tiden för invändning har gått ut eller, om invändning har gjorts, senast ett år efter det att Patent- och registreringsverket beslutade att patentet ska upprätthållas.

Åtgärder med produkter och hjälpmedel

13 § På yrkande av den som har lidit patentintrång får domstolen, efter vad som är skäligt, besluta att en produkt som intrånget gäller ska återkallas från marknaden, ändras, sättas i förvar för den återstående patenttiden eller förstöras eller att någon annan åtgärd ska vidtas med den. Detsamma gäller hjälpmedel som har använts eller varit avsett att användas vid intrånget.

Egendom som avses i första stycket får tas i beslag, om det skäligen kan antas att ett brott enligt 1 § har begåtts. För ett sådant beslag tillämpas reglerna om beslag i brottmål i allmänhet.

Om det finns synnerliga skäl får domstolen, trots det som anges i första stycket, på yrkande besluta att en innehavare av egendom som avses i första stycket ska få förfoga över egendomen under den återstående patenttiden eller del av den, mot skälig ersättning och på skäliga villkor i övrigt. Ett sådant beslut får meddelas endast om innehavaren har handlat i god tro.

Denna paragraf gäller också för försök eller förberedelse till intrång.

14 § Ett beslut om en åtgärd enligt 13 § första stycket får inte innebära att den som har lidit patentintrång ska betala ersättning till den som åtgärden riktas mot.

Åtgärderna ska bekostas av svaranden om det inte finns särskilda skäl mot det.

Ett beslut enligt 13 § ska inte meddelas, om förverkande av egendom eller någon åtgärd som kan förhindra missbruk ska beslutas enligt 36 kap. brottsbalken.

Spridning av information om dom i mål om patentintrång

15 § I ett mål om patentintrång får domstolen på yrkande av käranden besluta att den som har gjort eller medverkat till intrånget ska bekosta lämpliga åtgärder för att sprida information om domen i målet.

Första stycket gäller också för försök eller förberedelse till patentintrång.

Skadestånd vid åsidosatt uppgiftsskyldighet

16 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte fullgör sin uppgiftsskyldighet enligt 20 kap. 3 eller 4 § eller som lämnar felaktiga upplysningar ska ersätta den skada som uppkommer. Om oaktsamheten är ringa, får ersättningen jämkas.

Hinder mot påföljd m.m.

17 § Om ett patent har upphävts eller förklarats ogiltigt genom ett beslut eller en dom som har fått laga kraft, får domstolen inte döma till påföljd. Domstolen får inte heller meddela vitesförbud, döma ut vite eller ersättning eller besluta om någon annan åtgärd enligt detta kapitel eller besluta om förverkande av egendom enligt 36 kap. brottsbalken.

18 § Utöver det som anges i 3 kap. 8 och 9 §§ lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning får personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott enligt 1 § behandlas om detta är nödvändigt för att ett rättsligt anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.

16 kap. Informationsföreläggande och intrångsundersökning

Informationsföreläggande

Grundläggande bestämmelser

1 § Om en sökande visar sannolika skäl för att någon har gjort ett patentintrång, får domstolen vid vite besluta att någon eller några av dem som anges i andra stycket ska ge sökanden information om ursprung och distributionsnät för de varor eller tjänster som intrånget gäller (informationsföreläggande). Ett sådant beslut får meddelas på yrkande av patenthavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja uppfinningen. Det får meddelas bara om informationen kan antas underlätta utredningen av ett intrång som avser varorna eller tjänsterna.

Ett informationsföreläggande får riktas mot den som

1. har gjort eller medverkat till intrånget,
2. i kommersiell skala har förfogat över en vara som intrånget gäller,
3. i kommersiell skala har använt en tjänst som intrånget gäller,
4. i kommersiell skala har tillhandahållit en elektronisk kommunikationstjänst eller en annan tjänst som har använts vid intrånget, eller
5. har identifierats av någon som anges i 2–4 såsom delaktig i tillverkningen eller distributionen av en vara eller tillhandahållandet av en tjänst som intrånget gäller.

Information om varors eller tjänsters ursprung och distributionsnät kan särskilt avse

1. namn på och adress till producenter, distributörer, leverantörer och andra som har innehaft varorna eller tillhandahållit tjänsterna,
2. namn på och adress till avsedda grossister och detaljister, och
3. uppgifter om hur mycket som har producerats, levererats, mottagits eller beställts och om vilket pris som har bestämts för varorna eller tjänsterna.

Denna paragraf gäller också för försök eller förberedelse till intrång.

2 § Ett informationsföreläggande får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Skyldigheten att lämna information omfattar inte uppgifter vars yppande skulle röja att uppgiftslämnaren eller någon honom eller henne närstående som avses i 36 kap. 3 § rättegångsbalken har begått en brottslig gärning.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) finns bestämmelser som begränsar hur mottagna personuppgifter får behandlas.

Handläggningen av frågor om informationsföreläggande

3 § Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång

som gäller för det målet tillämpas. Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i första stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömning av vite förs av den som har ansökt om föreläggandet.

Rätt till ersättning

4 § Den som på grund av 1 § andra stycket 2–5 har förelagts att lämna information, har rätt till skälig ersättning för kostnader och besvär. Ersättningen ska betalas av den som har framställt yrkandet om informationsföreläggande.

Underrättelseskyldighet i vissa fall

5 § Den som tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst och som till följd av ett informationsföreläggande har lämnat ut information som avses i 9 kap. 31 § lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation ska skicka en skriftlig underrättelse om detta till den som uppgifterna gäller tidigast efter en månad och senast efter tre månader från det att informationen lämnades ut. Kostnaden för underrättelsen ersätts enligt 4 §.

Intrågsundersökning

Grundläggande bestämmelser

6 § Om det skäligen kan antas att någon har gjort eller medverkat till ett patentintrång, får domstolen för att bevisning ska kunna säkras om intrånget besluta att en undersökning får göras hos denne för att söka efter föremål eller handlingar som kan antas ha betydelse för en utredning om intrånget (intrågsundersökning). Ett sådant beslut får meddelas på yrkande av patenthavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja uppfinningen.

Första stycket gäller också för försök eller förberedelse till intrång.

7 § Ett beslut om intrågsundersökning får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Handläggningen av frågor om intrågsundersökning

8 § Innan ett beslut om intrågsundersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess att annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

9 § Om en rättegång inte är inledd, ska ett yrkande om intrågsundersökning framställas skriftligen. I övrigt ska en fråga om intrågsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan uppkommit under en rättegång.

10 § Ett beslut om intrångsundersökning får meddelas endast om sökanden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas motparten. Om sökanden inte kan ställa säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från det.

Bestämmelserna i 2 kap. 25 § utsökningsbalken ska tillämpas i fråga om vilken säkerhet som ska ställas. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av motparten.

Beslut om intrångsundersökning

11 § Ett beslut om intrångsundersökning ska innehålla uppgifter om

1. vilket ändamål undersökningen ska ha,
2. vilka föremål och handlingar som det får sökas efter, och
3. vilka utrymmen som får genomsökas.

Om det behövs, ska domstolen även besluta om andra villkor för verkställandet.

Överklagande av beslut

12 § För överklagande av domstolens beslut om intrångsundersökning och för handläggningen i högre domstol gäller det som föreskrivs i rättegångsbalken om överklagande av sådana beslut som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

Verkställande av ett beslut om intrångsundersökning

13 § Ett beslut om intrångsundersökning gäller omedelbart. Om ansökan om verkställighet inte har gjorts inom en månad från beslutet, upphör det att gälla.

14 § Ett beslut om intrångsundersökning verkställs av Kronofogdemyndigheten enligt de villkor som domstolen har beslutat och med tillämpning av 1–3 kap., 17 kap. 1–5 §§ och 18 kap. utsökningsbalken. Sökandens motpart ska underrättas om verkställigheten endast om beslutet om intrångsundersökning har tillkommit efter det att motparten hörts. Myndigheten har rätt att ta fotografier och göra film- och ljudupptagningar av sådana föremål som den får söka efter. Myndigheten har också rätt att ta kopior av och göra utdrag ur sådana handlingar som den får söka efter.

En intrångsundersökning får inte omfatta en skriftlig handling som avses i 27 kap. 2 § rättegångsbalken.

Juridiskt biträde och rätt att närvara vid intrångsundersökningen

15 § När ett beslut om intrångsundersökning ska verkställas, har motparten rätt att tillkalla ett juridiskt biträde. Verkställigheten får inte påbörjas innan biträdet har inställt sig. Detta gäller dock inte om

1. undersökningen därigenom onödigt fördröjs, eller
2. det finns en risk att ändamålet med åtgärden annars inte uppnås.

Vid verkställigheten får Kronofogdemyndigheten vid behov anlita en sakkunnig som biträde.

Myndigheten får tillåta att sökanden eller ett ombud för sökanden är närvarande vid undersökningen för att kunna lämna upplysningar. Om ett sådant tillstånd ges, ska myndigheten se till att sökanden eller ombudet inte i större utsträckning än som kan motiveras av verkställigheten får kännedom om förhållanden som kommer fram.

16 § Om sökanden inte inom en månad från det att verkställigheten har avslutats väcker talan eller på något annat sätt inleder ett förfarande om saken, ska en åtgärd som har vidtagits vid verkställigheten av intrångsundersökningen omedelbart gå åter, i den utsträckning det är möjligt. Detsamma gäller om ett beslut om intrångsundersökning upphävs efter att det har verkställts.

Hantering av material från intrångsundersökningen

17 § Kronofogdemyndigheten ska förteckna fotografier och film- och ljudupptagningar av föremål samt kopior av och utdrag ur handlingar från intrångsundersökningen. Materialet ska hållas tillgängligt för sökanden och motparten.

Hinder mot informationsföreläggande och intrångsundersökning

18 § Om ett patent har upphävts eller förklarats ogiltigt genom ett beslut eller en dom som har fått laga kraft, får domstolen inte besluta om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

17 kap. Rättegången

Behörig domstol

1 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag. Detsamma gäller i mål om bättre rätt till patentsökt uppfinning.

Om den enhetliga patentdomstolen är ensam behörig enligt det avtal som anges i 19 kap. 1 §, får talan inte tas upp till prövning av en svensk domstol.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

Överklagande

Överklagande av Patent- och registreringsverkets beslut

2 § Ett slutligt beslut av Patent- och registreringsverket om en ansökan om patent och ett slutligt beslut om avskrivning enligt 4 kap. 22 § första stycket får överklagas av sökanden. Ett slutligt beslut om en invändning mot patent får överklagas av patenthavaren och invändaren.

Ett beslut genom vilket en begäran om återupptagning enligt 4 kap. 22 § andra stycket eller 4 kap. 27 § andra stycket har avslagits eller en begäran om överföring enligt 4 kap. 25 § har bifallits får överklagas av sökanden. Ett beslut genom vilket en begäran om överföring enligt 4 kap. 25 § har avslagits får överklagas av den som har framställt begäran.

Ett beslut genom vilket en begäran om att en handling inte ska få lämnas ut enligt 7 kap. 3 § har avslagits får överklagas av den som har framställt begäran.

3 § Slutliga beslut av Patent- och registreringsverket och beslut enligt 2 § andra och tredje styckena, 10 kap. 13 §, 12 kap. 8 § samt 20 kap. 7 och 8 §§ får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom två månader från dagen för beslutet.

4 § Ett överklagande till Patent- och marknadsöverdomstolen eller Högsta domstolen får inte avse andra patentkrav än de som har prövats genom det överklagade beslutet.

Rättegången

Talan om ogiltighet i intrångsmål

5 § Om det förs en talan om patentintrång och den mot vilken talan förs gör gällande att patentet är ogiltigt, får frågan om ogiltighet prövas endast om talan om detta väcks. Domstolen ska förelägga den som gör gällande att patentet är ogiltigt att inom en viss tid väcka en sådan talan. Denna paragraf tillämpas inte i brottmål.

Mellandom och vilandeförklaring av mål

6 § Om det i samma rättegång förs en talan om patentintrång och en talan om att patentet är ogiltigt och det med hänsyn till utredningen är lämpligt, får domstolen på begäran av någon av parterna ge en särskild dom i frågan om patentintrång föreligger. Om en särskild dom ges, får domstolen besluta att målet om ogiltighet ska vila till dess att domen har fått laga kraft.

Fastställsetalan

7 § En patenthavare eller den som har en licens att utnyttja en uppfinning får föra talan om att det ska fastställas att patentet ger skydd mot någon annan, om det råder ovisshet om förhållandet och detta leder till förfång för honom eller henne.

Under samma förutsättningar får den som bedriver eller avser att bedriva verksamhet föra talan mot patenthavaren om att det ska fastställas att patentet inte hindrar verksamheten.

Om det i ett mål som avses i första stycket görs gällande att patentet är ogiltigt, ska 5 § tillämpas.

Anmälan om att väcka talan

8 § Den som vill väcka talan om ett patents ogiltighet, överföring av ett patent eller meddelande av en tvångslicens ska anmäla detta till Patent- och registreringsverket samt underrätta var och en som enligt patentregistret har licens till eller panträtt i patentet. Om en licenstagare vill väcka talan om intrång i ett patent eller om fastställelse enligt 7 §, ska licenstagaren underrätta patenthavaren om detta. Detsamma gäller om en patenthavare vill väcka talan med anledning av intrång i ett patent.

Underrättelseskyldigheten enligt första stycket anses fullgjord, när underrättelsen i betalt rekommenderat brev har sänts till den adress som antecknats i patentregistret.

Om det när talan väcks inte visas att anmälan eller underrättelse har skett enligt första stycket, ska kändanden föreläggas att avhjälpa bristen inom en viss tid. Följer kändanden inte föreläggandet, ska talan avvisas.

Denna paragraf gäller inte den som vill väcka talan vid den enhetliga patentdomstolen eller talan vid en svensk domstol i fråga om ett europeiskt patent med enhetlig verkan.

9 § I ett mål om patentintrång eller om ogiltighet av ett patent är patenthavaren skyldig att informera domstolen om att han eller hon har begärt att patentet ska begränsas eller upphävas.

Översättning i tvistemål

10 § I ett tvistemål enligt 1 § får domstolen, om patentskriften inte finns tillgänglig i sin helhet på svenska hos Patent- och registreringsverket, förelägga patenthavaren eller någon annan som för talan på grund av en rätt som härleds från patenthavaren att ge in en översättning till svenska av patentskriften.

Om den förelagda parten är kärke i målet, ska föreläggandet innehålla en upplysning om att talan annars kan komma att avvisas. Om den förelagda parten är svarande i målet, ska föreläggandet i stället innehålla en upplysning om att domstolen annars kan låta översätta patentskriften på dennes bekostnad.

Offentlighet hos domstolarna

11 § Bestämmelserna i 7 kap. 3 § ska tillämpas på handlingar som kommer in till Patent- och marknadsdomstolen, Patent- och marknadsöverdomstolen eller Högsta domstolen.

Utöver det som följer av 5 kap. 1 § rättegångsbalken ska ett sammanträde i ett ärende enligt denna lag hållas inom stängda dörrar, om den patentansökan som prövas i ärendet inte är allmänt tillgänglig enligt bestämmelserna i 7 kap.

18 kap. Tilläggsskydd

Tilläggsskydd för läkemedel och växtskyddsmedel

1 § Tilläggsskydd eller förlängd giltighetstid för ett tilläggsskydd kan meddelas enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 av den 6 maj 2009 om tilläggsskydd för läkemedel.

Tilläggsskydd kan också meddelas enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1610/96 av den 23 juli 1996 om införande av tilläggsskydd för växtskyddsmedel.

Avgifter

2 § Den som ansöker om tilläggsskydd eller förlängd giltighetstid för ett tilläggsskydd ska betala en ansökningsavgift.

3 § För tilläggsskydd ska en årsavgift betalas. Avgiftsåret för ett tilläggsskydd räknas från den dag då skyddet började gälla.

Intrång

4 § Bestämmelserna om ansvar i 15 kap. ska tillämpas vid intrång i tilläggsskydd.

Bemyndigande

5 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för en sådan under rättelse till Patent- och registreringsverket som ska lämnas av den som avser att utnyttja undantagen för tillverkning av en produkt eller ett läkemedel som omfattas av tilläggsskydd.

Bestämmelser om domstolen

1 § I avtalet om en enhetlig patentdomstol (SÖ 2023:1) finns bestämmelser om en domstol som har till uppgift att handlägga tvister om europeiska patent.

Tillämplig lag

2 § När den enhetliga patentdomstolen prövar mål om europeiska patent med enhetlig verkan, gäller artiklarna 25–30 i avtalet om en enhetlig patentdomstol som svensk lag i fråga om vilka handlingar som omfattas av ensamrätten och ensamrättens begränsningar. Artiklarna gäller i originaltexternas lydelse. Originaltexterna har samma giltighet.

Artiklarna 25–30 i originaltext och i svensk översättning finns som en bilaga till denna lag.

Verkställande av den enhetliga patentdomstolens avgöranden

3 § Ett avgörande som har meddelats av den enhetliga patentdomstolen verkställs i Sverige på samma villkor som ett motsvarande svenskt avgörande.

Skadestånd enligt avtalet om en enhetlig patentdomstol

4 § Staten ska ersätta skada i enlighet med artikel 22.1 och 22.2 i avtalet om en enhetlig patentdomstol.

20 kap. Övriga bestämmelser

Registrering

Patent- och registreringsverkets patentregister och diarier

1 § Patent- och registreringsverket ska föra ett patentregister för registrering enligt denna lag.

Registrering kan också ske i Patent- och registreringsverkets diarier över patentansökningar.

Anteckning om patenthavare i patentregistret

2 § I ett mål eller ärende om patent ska den som senast införts som patenthavare i patentregistret anses vara patenthavare.

Om ett patent har gått över på någon annan, ska det på begäran antecknas i patentregistret.

Upplysningsskyldighet

Upplysning om patentansökan eller patent

3 § Den som genom att direkt vända sig till någon annan, i annons, genom påskrift på en vara eller dess förpackning eller på något annat sätt anger att ett patent har sökts eller meddelats utan att samtidigt upplysa om ansökans eller patentets nummer, ska på begäran och utan dröjsmål lämna en sådan upplysning. Om det inte uttryckligen anges att ett patent har sökts eller meddelats men omständigheterna ger intryck av att så är fallet, ska det på begäran och utan dröjsmål lämnas en upplysning om patent har sökts eller meddelats.

4 § En patentsökande som åberopar sin ansökan mot någon annan innan handlingarna i ärendet har blivit allmänt tillgängliga enligt 7 kap. 1 §, är skyldig att på begäran lämna sitt samtycke till att den andre får ta del av handlingarna.

Om patentansökan omfattar en sådan deposition av biologiskt material som avses i 4 kap. 8 §, ska samtycket enligt första stycket inbegripa också en rätt att få ett prov från materialet. Bestämmelserna i 7 kap. 5–7 §§ ska tillämpas när någon vill få ett prov med stöd av ett sådant samtycke.

Delgivning med sökande och patenthavare utan hemvist i Sverige

5 § Patent- och registreringsverket får förelägga en sökande som inte har hemvist i Sverige att utse och till verket anmäla ett ombud som har hemvist här och är behörig att ta emot delgivning i ärendet.

Om sökanden inte följer föreläggandet, får delgivning ske genom att handlingen skickas till sökanden på hans eller hennes senast kända adress. Delgivning ska anses ha skett när detta har gjorts.

6 § En patenthavare som saknar hemvist i Sverige, ska ha ett ombud som har hemvist här. Ombudet ska vara behörig att ta emot delgivning av stämning, kallelser och andra handlingar i mål och ärenden om patent med undantag av stämning i brottmål och av föreläggande för part att infinna sig personligen inför domstol. Ombudet ska anmälas till Patent- och registreringsverket och antecknas i patentregistret.

Om patenthavaren inte har anmält något ombud, får delgivning i stället ske genom att den handling som ska delges skickas till den adress som har antecknats för patenthavaren i patentregistret. Om en fullständig adress inte finns antecknad i registret, får delgivning ske genom att handlingen hålls tillgänglig hos Patent- och registreringsverket och genom att ett meddelande om detta och om handlingens huvudsakliga innehåll kungörs. Delgivning anses ha skett när detta har gjorts.

Regeringen får, under förutsättning av ömsesidighet, meddela föreskrifter om att bestämmelserna i första och andra styckena inte ska tillämpas i fråga om patenthavare som har hemvist i ett visst annat land eller har ett i det landet bosatt ombud, vilket är anmält till det svenska patentregistret och har den behörighet som anges i första stycket.

Paragrafen gäller inte i fråga om innehavare av europeiska patent med enhetlig verkan.

Återställande av förlorade rättigheter

För sent vidtagna åtgärder

7 § Om sökanden eller patenthavaren trots att han eller hon har iakttagit all omsorg som rimligen kan krävas har lidit en rättsförlust på grund av att han eller hon inte inom föreskriven tid har vidtagit en åtgärd hos Patent- och registreringsverket, ska verket förklara att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid om sökanden eller patenthavaren inom två månader från det att hindret upphörde, dock senast inom ett år från fristens utgång

1. vidtar åtgärden,
2. begär en sådan förklaring, och
3. betalar en avgift.

När det gäller fristen för att åberopa prioritet som avses i 6 kap. 1 § får en förklaring ges endast om den ansökan för vilken prioritet åberopas ges in

senast inom två månader från fristens utgång samt en begäran om förklaring har gjorts och avgiften betalats inom samma tid.

I fråga om en internationell patentansökan som har fullföljts i Sverige enligt 10 kap. 6 § tillämpas första och andra styckena också om sökanden har lidit rättsförlust på grund av att han eller hon inte har iakttagit en frist gentemot den mottagande myndigheten, den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten, myndigheten för internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller den internationella byrån vid Världsgöransökningsorganisationen för den intellektuella äganderätten. Den åtgärd som inte har vidtagits inom fristen ska i de fall som avses här vidtas hos Patent- och registreringsverket.

Försening beroende på avvikelser från normal postgång

8 § Om en handling eller en avgift, som avses i 10 kap. 6 eller 15 §, har skickats med post, men inte kommit in till Patent- och registreringsverket inom föreskriven tid ska verket på begäran av sökanden förklara att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid, om den med försändelsen avsedda åtgärden vidtas inom två månader från det att sökanden insåg eller borde ha insett att fristen överskridits. Detta gäller dock endast om sökanden vidtar åtgärden inom ett år från fristens utgång och under förutsättning att

1. det har förekommit avbrott i postförbindelserna under någon av de tio dagarna närmast före fristens utgång på grund av krig, revolution, upplöpp, strejk, naturkatastrof eller någon annan liknande omständighet på den ort där avsändaren vistas eller har sin rörelse, och handlingen eller avgiften har skickats till Patent- och registreringsverket inom fem dagar från det att postförbindelserna återupptagits, eller

2. handlingen eller avgiften har skickats till Patent- och registreringsverket i rekommenderad försändelse senast fem dagar före fristens utgång, dock endast om försändelsen har skickats med flygpost där så varit möjligt eller avsändaren har haft anledning att anta att försändelsen vid annan befordran skulle ha anlänt till verket inom två dagar från avsändningsdagen.

Kungörande

9 § När en begäran enligt 7 eller 8 § har bifallits ska det kungöras, om beslutet innebär att

1. en patentansökan som har skrivits av eller avslagits efter det att den har blivit allmänt tillgänglig enligt 7 kap. 1 § ska tas upp till fortsatt handläggning, eller

2. ett patent som har upphört att gälla anses upprätthållet.

För användarrätt

10 § Den som i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Sverige, efter det att tiden för återupptagande av en avskriven ansökan har gått ut eller beslutet om avslag har fått laga kraft eller patentet har upphört att gälla men innan beslutet har kungjorts enligt 9 §, får trots patentet fortsätta utnyttjandet inom ramen för samma utnyttjandeform. En sådan rätt till utnyttjande har under motsvarande förutsättningar även den som har vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Sverige.

En rätt enligt första stycket får övergå till någon annan endast tillsammans med den rörelse där rätten har uppkommit eller där utnyttjandet varit avsett att ske.

Föreskrifter om avgifter

11 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter enligt denna lag.

I fråga om årsavgifter får regeringen meddela föreskrifter om att ett eller flera av de första avgiftsåren ska vara avgiftsfria.

Föreskrifter om offentlighet

12 § Regeringen får meddela föreskrifter om i vilken utsträckning diarier hos Patent- och registreringsverket ska vara tillgängliga för allmänheten.

Regeringen får meddela föreskrifter om att handlingar i ärenden angående ansökan om patent får lämnas ut till en myndighet i ett annat land.

Föreskrifter om granskning utomlands och redovisning av granskningsresultat

13 § Regeringen får meddela föreskrifter om att

1. granskning av patentansökningar, efter framställning av Patent- och registreringsverket, får ske hos en myndighet i ett annat land eller hos en internationell institution, och

2. den som ansöker om patent på en uppfinning, för vilken han eller hon har sökt patent i ett annat land, ska vara skyldig att redovisa vad patentmyndigheten i det landet har informerat honom eller henne om när det gäller prövningen av uppfinningens patenterbarhet.

Föreskrifter om redovisningsskyldighet enligt första stycket 2 får dock inte meddelas i fråga om en internationell patentansökan, om den har varit föremål för internationell förberedande patenterbarhetsprövning och en rapport om denna prövning har getts in till Patent- och registreringsverket.

Expropriation

14 § Om Sverige befinner sig i krig eller krigsfara får regeringen, om det bedöms nödvändigt från allmän synpunkt, besluta att rätten till en viss uppfinning ska avstås till staten eller till någon annan som regeringen bestämmer.

Skälig ersättning ska betalas för rätt till en uppfinning som tas i anspråk. Om en överenskommelse om ersättningen inte kan nås med den ersättningsberättigade, bestäms ersättningen av domstolen.

Om rätten till uppfinningen har tagits i anspråk av någon annan än staten och denne inte fullgör sin ersättningsskyldighet, ska staten på ansökan av den ersättningsberättigade genast utge ersättningen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.
  2. Genom lagen upphävs patentlagen (1967:837).
  3. Den nya lagen tillämpas även på patent som har meddelats före ikraftträdandet.
  4. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om
    - a) åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet, och
    - b) förutsättningarna för meddelande av patent och handläggningen av en patentansökan, om ansökan har gjorts före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

SFS 2024:945

EBBA BUSCH

GUNNAR STRÖMMER
(Justitiedepartementet)

AGREEMENT**ACCORD****on a unified patent court****relatif à une juridiction unifiée
du brevet***Article 25***Right to prevent the direct use of
the invention***Article 25***Droit d'empêcher l'exploitation
directe de l'invention**

A patent shall confer on its proprietor the right to prevent any third party not having the proprietor's consent from the following:

Un brevet confère à son titulaire le droit d'empêcher, en l'absence de son consentement, tout tiers:

a) making, offering, placing on the market or using a product which is the subject-matter of the patent, or importing or storing the product for those purposes;

a) de fabriquer, d'offrir, de mettre sur le marché ou d'utiliser un produit qui fait l'objet du brevet, ou bien d'importer ou de détenir ce produit à ces fins;

b) using a process which is the subject-matter of the patent or, where the third party knows, or should have known, that the use of the process is prohibited without the consent of the patent proprietor, offering the process for use within the territory of the Contracting Member States in which that patent has effect;

b) d'utiliser le procédé qui fait l'objet du brevet ou, lorsque le tiers sait ou aurait dû savoir que l'utilisation du procédé est interdite sans le consentement du titulaire du brevet, d'en offrir l'utilisation sur le territoire des États membres contractants dans lesquels le brevet produit ses effets;

c) offering, placing on the market, using, or importing or storing for those purposes a product obtained directly by a process which is the subject-matter of the patent.

c) d'offrir, de mettre sur le marché, d'utiliser ou bien d'importer ou de détenir à ces fins un produit obtenu directement par un procédé qui fait l'objet du brevet.

*Article 26***Right to prevent the indirect use
of the invention***Article 26***Droit d'empêcher l'exploitation
indirecte de l'invention**

1. A patent shall confer on its proprietor the right to prevent any third party not having the proprietor's consent from supplying or offering to supply, within the territory of the Contracting Member States in which that patent has effect, any person other than a party entitled to exploit the patented invention, with

1. Un brevet confère à son titulaire le droit d'empêcher, en l'absence de son consentement, tout tiers, de fournir ou d'offrir de fournir, sur le territoire des États membres contractants dans lesquels le brevet produit ses effets, à une personne autre que celle habilitée à exploiter l'invention brevetée, des moyens de mise en œuvre, sur ce territoire,

means, relating to an essential element of that invention, for putting it into effect therein, when the third party knows, or should have known, that those means are suitable and intended for putting that invention into effect.

de cette invention se rapportant à un élément essentiel de celle-ci, lorsque le tiers sait, ou aurait dû savoir, que ces moyens sont aptes et destinés à cette mise en œuvre.

2. Paragraph 1 shall not apply when the means are staple commercial products, except where the third party induces the person supplied to perform any of the acts prohibited by Article 25.

2. Le paragraphe 1 ne s'applique pas lorsque les moyens sont des produits de consommation courants, sauf si le tiers incite la personne à qui ils sont fournis à commettre tout acte interdit par l'article 25.

3. Persons performing the acts referred to in Article 27(a) to (e) shall not be considered to be parties entitled to exploit the invention within the meaning of paragraph 1.

3. Ne sont pas considérées comme des personnes habilitées à exploiter l'invention au sens du paragraphe 1 celles qui accomplissent les actes visés à l'article 27, points a) à e).

Article 27

Limitations of the effects of a patent

Article 27

Limitations des effets d'un brevet

The rights conferred by a patent shall not extend to any of the following:

Les droits conférés par un brevet ne s'étendent à aucun des actes suivants:

a) acts done privately and for non-commercial purposes;

a) les actes accomplis dans un cadre privé et à des fins non commerciales;

b) acts done for experimental purposes relating to the subject-matter of the patented invention;

b) les actes accomplis à titre expérimental qui portent sur l'objet de l'invention brevetée;

c) the use of biological material for the purpose of breeding, or discovering and developing other plant varieties;

c) l'utilisation de matériel biologique en vue de créer ou de découvrir et de développer d'autres variétés végétales;

d) the acts allowed pursuant to Article 13(6) of Directive 2001/82/EC¹ or Article 10(6) of

d) les actes autorisés en vertu de l'article 13, paragraphe 6, de la directive 2001/82/CE¹ ou de

¹ Directive 2001/82/EC of the European Parliament and of the Council of 6 November 2001 on the Community code relating to veterinary medicinal products (OJ L 311, 28.11.2001, p. 1) including any subsequent amendments.

¹ Directive 2001/82/CE du Parlement européen et du Conseil du 6 novembre 2001 instituant un code communautaire relatif aux médicaments vétérinaires (JO L 311 du 28.11.2001, p. 1), y compris toute modification ultérieure.

Directive 2001/83/EC² in respect of any patent covering the product within the meaning of either of those Directives;

e) the extemporaneous preparation by a pharmacy, for individual cases, of a medicine in accordance with a medical prescription or acts concerning the medicine so prepared;

f) the use of the patented invention on board vessels of countries of the International Union for the Protection of Industrial Property (Paris Union) or members of the World Trade Organisation, other than those Contracting Member States in which that patent has effect, in the body of such vessel, in the machinery, tackle, gear and other accessories, when such vessels temporarily or accidentally enter the waters of a Contracting Member State in which that patent has effect, provided that the invention is used there exclusively for the needs of the vessel;

g) the use of the patented invention in the construction or operation of aircraft or land vehicles or other means of transport of countries of the International Union for the Protection of Industrial Property (Paris Union) or members of the World Trade Organisation, other than those Contracting Member States in which that patent has effect, or of accessories to such aircraft or land vehicles, when these temporarily or accidentally enter

l'article 10, paragraphe 6, de la directive 2001/83/CE² en ce qui concerne tout brevet portant sur le produit au sens de l'une ou l'autre de ces directives;

e) la préparation de médicaments faite extemporanée et par unité dans les officines de pharmacie, sur ordonnance médicale, ou les actes concernant les médicaments ainsi préparés;

f) l'utilisation de l'invention brevetée à bord de navires de pays membres de l'Union internationale pour la protection de la propriété industrielle (Union de Paris) ou membres de l'Organisation mondiale du commerce autres que les États membres contractants dans lesquels le brevet concerné produit ses effets, dans le corps dudit navire, dans les machines, agrès, appareils et autres accessoires, lorsque ces navires pénètrent temporairement ou accidentellement dans les eaux d'un État membre contractant dans lequel le brevet concerné produit ses effets, sous réserve que ladite invention soit utilisée exclusivement pour les besoins du navire;

g) l'utilisation de l'invention brevetée dans la construction ou le fonctionnement des engins de locomotion aérienne ou terrestre ou d'autres moyens de transport de pays membres de l'Union internationale pour la protection de la propriété industrielle (Union de Paris) ou membres de l'Organisation mondiale du commerce autres que les États membres contractants dans lesquels le brevet concerné produit ses

² Directive 2001/83/EC of the European Parliament and of the Council of 6 November 2001 on the Community code relating to medicinal products for human use (OJ L 311, 28.11.2001, p. 67) including any subsequent amendments.

² Directive 2001/83/CE du Parlement européen et du Conseil du 6 novembre 2001 instituant un code communautaire relatif aux médicaments à usage humain (JO L 311 du 28.11.2001, p. 67), y compris toute modification ultérieure.

the territory of a Contracting Member State in which that patent has effect;

effets, ou des accessoires de ces engins, lorsque ceux-ci pénètrent temporairement ou accidentellement sur le territoire d'un État membre contractant dans lequel le brevet concerné produit ses effets;

h) the acts specified in Article 27 of the Convention on International Civil Aviation of 7 December 1944³, where these acts concern the aircraft of a country party to that Convention other than a Contracting Member State in which that patent has effect;

h) les actes prévus par l'article 27 de la Convention relative à l'aviation civile internationale du 7 décembre 1944³, lorsque ces actes concernent des aéronefs d'un pays partie à ladite Convention autre qu'un État membre contractant dans lequel ce brevet produit ses effets;

i) the use by a farmer of the product of his harvest for propagation or multiplication by him on his own holding, provided that the plant propagating material was sold or otherwise commercialised to the farmer by or with the consent of the patent proprietor for agricultural use. The extent and the conditions for this use correspond to those under Article 14 of Regulation (EC) No 2100/94⁴;

i) l'utilisation par un agriculteur du produit de sa récolte pour reproduction ou multiplication sur sa propre exploitation, pour autant que le matériel de reproduction végétale ait été vendu ou commercialisé sous une autre forme à l'agriculteur par le titulaire du brevet ou avec son consentement à des fins d'exploitation agricole. L'étendue et les conditions d'une telle utilisation correspondent à celles fixées à l'article 14 du règlement (CE) no 2100/94⁴;

j) the use by a farmer of protected livestock for an agricultural purpose, provided that the breeding stock or other animal reproductive material were sold or otherwise commercialised to the farmer by or with the consent of the patent proprietor. Such use includes making the animal or other animal reproductive material available for the purposes of pursuing the farmer's agricultural activity, but not the sale thereof within the

j) l'utilisation par un agriculteur de bétail protégé pour un usage agricole, pour autant que les animaux d'élevage ou autre matériel de reproduction animal aient été vendus ou commercialisés sous une autre forme à l'agriculteur par le titulaire du brevet ou avec son consentement. Une telle utilisation comprend la mise à disposition de l'animal ou autre matériel de reproduction animal pour la poursuite de l'activité agricole de

³ International Civil Aviation Organization (ICAO), 'Chicago Convention', Document 7300/9 (9th edition, 2006).

³ Organisation de l'aviation civile internationale (OACI), «Convention de Chicago», document 7300/9 (9ème édition, 2006).

⁴ Council Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994 on Community plant variety rights (OJ L 227, 1.9.1994, p. 1) including any subsequent amendments.

⁴ Règlement (CE) no 2100/94 du Conseil du 27 juillet 1994 instituant un régime de protection communautaire des obtentions végétales (JO L 227 du 1.9.1994, p. 1), y compris toute modification ultérieure.

framework of, or for the purpose of, a commercial reproductive activity; l'agriculteur, mais non la vente de ceux-ci dans le cadre ou dans le but d'une activité de reproduction commerciale;

k) the acts and the use of the obtained information as allowed under Articles 5 and 6 of Directive 2009/24/EC⁵, in particular, by its provisions on decompilation and interoperability; and k) les actes et l'utilisation des informations obtenues tels qu'autorisés en vertu des articles 5 et 6 de la directive 2009/24/CE⁵, en particulier par ses dispositions relatives à la décompilation et à l'interopérabilité; et

l) the acts allowed pursuant to Article 10 of Directive 98/44/EC⁶. l) les actes autorisés en vertu de l'article 10 de la directive 98/44/CE⁶.

Article 28

Right based on prior use of the invention

Any person, who, if a national patent had been granted in respect of an invention, would have had, in a Contracting Member State, a right based on prior use of that invention or a right of personal possession of that invention, shall enjoy, in that Contracting Member State, the same rights in respect of a patent for the same invention.

Article 28

Droit fondé sur une utilisation antérieure de l'invention

Quiconque, dans le cas où un brevet national a été délivré pour une invention, aurait acquis, dans un État membre contractant, un droit fondé sur une utilisation antérieure de cette invention ou un droit de possession personnelle sur cette invention jouit, dans cet État membre contractant, des mêmes droits à l'égard du brevet ayant cette invention pour objet.

Article 29

Exhaustion of the rights conferred by a European patent

The rights conferred by a European patent shall not extend to acts concerning a product covered by that patent after that product has been placed on the market in the

Article 29

Épuisement des droits conférés par un brevet européen

Les droits conférés par un brevet européen ne s'étendent pas aux actes qui concernent un produit couvert par ce brevet après que ce produit a été mis sur le marché dans

⁵ Directive 2009/24/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the legal protection of computer programs (OJ L 111, 5.5.2009, p. 16) including any subsequent amendments.

⁵ Directive 2009/24/CE du Parlement européen et du Conseil du 23 avril 2009 concernant la protection juridique des programmes d'ordinateur (JO L 111 du 5.5.2009, p. 16), y compris toute modification ultérieure.

⁶ Directive 98/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 July 1998 on the legal protection of biotechnological inventions (OJ L 213, 30.7.1998, p. 13) including any subsequent amendments.

⁶ Directive 98/44/CE du Parlement européen et du Conseil du 6 juillet 1998 relative à la protection juridique des inventions biotechnologiques (JO L 213 du 30.7.1998, p. 13), y compris toute modification ultérieure.

European Union by, or with the consent of, the patent proprietor, unless there are legitimate grounds for the patent proprietor to oppose further commercialisation of the product.

Article 30

Effects of supplementary protection certificates

A supplementary protection certificate shall confer the same rights as conferred by the patent and shall be subject to the same limitations and the same obligations.

l'Union européenne par le titulaire du brevet ou avec son consentement, à moins qu'il n'existe des motifs légitimes justifiant que le titulaire s'oppose à la poursuite de la commercialisation du produit.

Article 30

Effets des certificats complémentaires de protection

Un certificat complémentaire de protection confère les mêmes droits que ceux qui sont conférés par le brevet et est soumis aux mêmes limitations et aux mêmes obligations.

**über ein Einheitliches
Patentgericht**

om en enhetlig patentdomstol

Artikel 25

Recht auf Verbot der unmittelbaren Benutzung der Erfindung

Ein Patent gewährt seinem Inhaber das Recht, Dritten zu verbieten, ohne seine Zustimmung

a) ein Erzeugnis, das Gegenstand des Patents ist, herzustellen, anzubieten, in Verkehr zu bringen, zu gebrauchen oder zu den genannten Zwecken einzuführen oder zu besitzen;

b) ein Verfahren, das Gegenstand des Patents ist, anzuwenden, oder, falls der Dritte weiß oder hätte wissen müssen, dass die Anwendung des Verfahrens ohne Zustimmung des Patentinhabers verboten ist, zur Anwendung im Hoheitsgebiet der Vertragsmitgliedstaaten, in denen dieses Patent Wirkung hat, anzubieten;

c) ein durch ein Verfahren, das Gegenstand des Patents ist, unmittelbar hergestelltes Erzeugnis anzubieten, in Verkehr zu bringen, zu gebrauchen oder zu den genannten Zwecken einzuführen oder zu besitzen.

Artikel 26

Recht auf Verbot der mittelbaren Benutzung der Erfindung

1. Ein Patent gewährt seinem Inhaber das Recht, Dritten zu verbieten, ohne seine Zustimmung im Hoheitsgebiet der Vertragsmitgliedstaaten, in denen dieses Patent Wirkung hat, anderen als zur

Artikel 25

Rätt att förbjuda direkt utnyttjande av uppfinningen

Ett patent ger patenthavaren rätt att hindra tredje man från att göra följande utan patenthavarens samtycke.

a) Tillverka, bjuda ut, föra ut på marknaden eller använda det patentskyddade alstret eller föra in eller inneha alstret för dessa ändamål.

b) Använda ett patentskyddat förfarande eller, om den tredje mannen känner till eller borde ha känt till att förfarandet inte får användas utan patenthavarens samtycke, bjuda ut det för användning inom territorier som tillhör de avtalsslutande medlemsstater där patentet har verkan.

c) Bjuda ut, föra ut på marknaden, använda eller föra in, eller för dessa ändamål inneha, ett alster som tillverkats enligt ett patentskyddat förfarande.

Artikel 26

Rätt att förbjuda indirekt utnyttjande av uppfinningen

1. Ett patent ger patenthavaren rätt att hindra tredje man från att, utan patenthavarens samtycke och inom de avtalsslutande medlemsstaters territorier där patentet har verkan, erbjuda eller tillhandahålla andra än

Benutzung der patentierten Erfindung berechtigten Personen Mittel, die sich auf ein wesentliches Element der Erfindung beziehen, zur Benutzung der Erfindung in diesem Gebiet anzubieten oder zu liefern, wenn der Dritte weiß oder hätte wissen müssen, dass diese Mittel dazu geeignet und bestimmt sind, für die Benutzung der Erfindung verwendet zu werden.

den som har rätt att utnyttja den patentskyddade uppfinningen medel som hänför sig till något väsentligt i uppfinningen för att utöva den, om tredje man känner till eller borde ha känt till att medlen är lämpade och avsedda att användas vid utövande av uppfinningen.

2. Absatz 1 gilt nicht, wenn es sich bei den Mitteln um allgemein im Handel erhältliche Erzeugnisse handelt, es sei denn, dass der Dritte den Belieferten bewusst veranlasst, in einer nach Artikel 25 verbotenen Weise zu handeln.

2. Punkt 1 tillämpas inte när medlen är varor som allmänt förekommer i handeln, om inte tredje man verkar för att den som tillhandahållits medlen ska utföra en handling som är förbjuden enligt artikel 25.

3. Personen, die die in Artikel 27 Buchstaben a bis e genannten Handlungen vornehmen, gelten nicht als zur Benutzung der Erfindung berechtigte Personen im Sinne des Absatzes 1.

3. Personer som utför de handlingar som avses i artikel 27 a–e ska inte anses ha rätt att utnyttja uppfinningen i den mening som avses i punkt 1.

Artikel 27

Beschränkungen der Wirkungen des Patents

Die Rechte aus einem Patent erstrecken sich nicht auf

a) Handlungen, die im privaten Bereich zu nichtgewerblichen Zwecken vorgenommen werden;

b) Handlungen zu Versuchszwecken, die sich auf den Gegenstand der patentierten Erfindung beziehen;

c) die Verwendung biologischen Materials zum Zwecke der Züchtung, Entdeckung oder Entwicklung anderer Pflanzensorten;

Artikel 27

Ensamrättens begränsningar

De rättigheter som ett patent ger ska inte omfatta något av följande:

a) Handlingar som utförs privat och utan kommersiellt syfte.

b) Handlingar som utförs i experimentellt syfte och avser själva uppfinningen.

c) Användning av biologiskt material i syfte att odla fram, upptäcka eller utveckla nya växtsorter.

- d) erlaubte Handlungen nach Artikel 13 Absatz 6 der Richtlinie 2001/82/EG¹ oder Artikel 10 Absatz 6 der Richtlinie 2001/83/EG², im Hinblick auf alle Patente, die das Erzeugnis im Sinne einer dieser Richtlinien erfassen;
- d) Handlingar som är tillåtna enligt artikel 13.6 i direktiv 2001/82/EG¹ eller artikel 10.6 i direktiv 2001/83/EG² i fråga om varje patent som omfattar produkten i enlighet med någondera av dessa direktiv.
- e) die unmittelbare Einzelzubereitung von Arzneimitteln in Apotheken aufgrund ärztlicher Verordnung und auf Handlungen, welche die auf diese Weise zubereiteten Arzneimittel betreffen;
- e) Extemporeberedning på apotek av ett läkemedel enligt läkares förskrivning i enskilt fall eller åtgärder med läkemedel som beretts på detta sätt.
- f) den Gebrauch des Gegenstands der patentierten Erfindung an Bord von Schiffen derjenigen Länder des Internationalen Verbands zum Schutz des gewerblichen Eigentums (Pariser Verband) oder Mitglieder der Welthandelsorganisation, die nicht zu den Vertragsmitgliedstaaten gehören, in denen das Patent Wirkung hat, im Schiffskörper, in den Maschinen, im Takelwerk, an den Geräten und sonstigem Zubehör, wenn die Schiffe vorübergehend oder zufällig in die Gewässer eines Vertragsmitgliedstaats gelangen, in dem das Patent Wirkung hat, vorausgesetzt, dieser Gegenstand wird dort ausschließlich für die Bedürfnisse des Schiffs verwendet;
- f) Användning av den patentskyddade uppfinningen ombord på fartyg från länder som är parter i Parisunionen för skydd av den industriella äganderätten eller medlemmar i Världshandelsorganisationen men inte är avtalsslutande medlemsstater där patentet har verkan – på själva fartyget eller i maskineriet, riggen, utrustningen eller andra tillbehör, när sådana fartyg tillfälligt eller oavsiktligt kommer in på vatten som tillhör en avtalsslutande medlemsstat där patentet har verkan, förutsatt att uppfinningen bara används för fartygets egna behov.
- g) den Gebrauch des Gegenstands der patentierten Erfindung in der Bauausführung oder für den Betrieb von Luft- oder Landfahrzeugen oder sonstigen Transportmitteln derjenigen
- g) Användning av den patentskyddade uppfinningen vid konstruktion eller drift av luftfartyg eller markfordon eller andra transportmedel från länder som är parter i Parisunionen för skydd av

¹ Richtlinie 2001/82/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 6. November 2001 zur Schaffung eines Gemeinschaftskodexes für Tierarzneimittel (ABl. L 311 vom 28.11.2001, S. 1) mit allen nachfolgenden Änderungen.

² Richtlinie 2001/83/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 6. November 2001 zur Schaffung eines Gemeinschaftskodexes für Humanarzneimittel (ABl. L 311 vom 28.11.2001, S. 67) mit allen nachfolgenden Änderungen.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel (EGT L 311, 28.11.2001, s. 1), med senare ändringar.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel (EGT L 311, 28.11.2001, s. 67), med senare ändringar.

Länder des Internationalen Verbands zum Schutz des gewerblichen Eigentums (Pariser Verband) oder Mitglieder der Welthandelsorganisation, die nicht zu den Vertragsmitgliedstaaten gehören, in denen das Patent Wirkung hat, oder des Zubehörs solcher Luft- oder Landfahrzeuge, wenn diese vorübergehend oder zufällig in das Hoheitsgebiet eines Vertragsmitgliedstaats gelangen, in dem das Patent Wirkung hat;

den industriella äganderätten eller medlemmar i Världshandelsorganisationen men inte är avtalsslutande medlemsstater där patentet har verkan – eller av tillhör till sådana luftfartyg eller markfordon, när dessa tillfälligt eller oavsiktligt kommer in på territorium som tillhör en avtalsslutande medlemsstat där patentet har verkan.

h) die in Artikel 27 des Abkommens vom 7. Dezember 1944³ über die Internationale Zivilluftfahrt genannten Handlungen, wenn diese Handlungen ein Luftfahrzeug eines Vertragsstaats jenes Abkommens betreffen, der nicht zu den Vertragsmitgliedstaaten gehört, in denen das Patent Wirkung hat;

h) Handlingar som avses i artikel 27 i konventionen om internationell civil luftfart av den 7 december 1944³, när handlingarna avser ett luftfartyg från ett land som är part i den konventionen men inte en avtalsslutande medlemsstat där patentet har verkan.

i) die Verwendung seines Ernteguts durch einen Landwirt zur generativen oder vegetativen Vermehrung durch ihn selbst im eigenen Betrieb, sofern das pflanzliche Vermehrungsmaterial vom Patentinhaber oder mit dessen Zustimmung zum landwirtschaftlichen Anbau an den Landwirt verkauft oder auf andere Weise in Verkehr gebracht wurde. Das Ausmaß und die Modalitäten dieser Verwendung entsprechen denjenigen des Artikels 14 der Verordnung (EG) Nr. 2100/94⁴;

i) En jordbrukares egen användning av sin skörd för reproduktion eller mångfaldigande i det egna jordbruket, förutsatt att det vegetabiliska reproduktionsmaterialet sålts eller på annat sätt saluförts av patenthavaren eller med dennes samtycke till jordbrukaren, för användning i jordbruket. Omfattningen av och villkoren för en sådan användning motsvarar det som anges i artikel 14 i förordning (EG) nr 2100/94⁴.

j) die Verwendung von geschützten landwirtschaftlichen Nutztieren durch einen Landwirt zu landwirtschaftlichen Zwecken, so-

j) En jordbrukares användning av skyddade djurbesättningar för jordbruksändamål, förutsatt att avelsdjur eller annat animaliskt

³ Internationale Zivilluftfahrt-Organisation (ICAO), „Abkommen von Chicago“, Dokument 7300/9 (9. Ausgabe, 2006).

³ Internationella civila luftfartsorganisationen (Icao), Chicagokonventionen, dokument 7300/9 (9:e upplagan 2006).

⁴ Verordnung (EG) Nr. 2100/94 des Rates vom 27. Juli 1994 über den gemeinschaftlichen Sortenschutz (ABl. L 227 vom 1.9.1994, S. 1) mit allen nachfolgenden Änderungen.

⁴ Rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt (EGT L 227, 1.9.1994, s. 1), med eventuella senare ändringar.

fern die Zuchttiere oder anderes tierisches Vermehrungsmaterial vom Patentinhaber oder mit dessen Zustimmung an den Landwirt verkauft oder auf andere Weise in Verkehr gebracht wurden. Diese Verwendung erstreckt sich auch auf die Überlassung der landwirtschaftlichen Nutztiere oder des anderen tierischen Vermehrungsmaterials zur Ausübung der landwirtschaftlichen Tätigkeit des Landwirts, jedoch nicht auf seinen Verkauf mit dem Ziel oder im Rahmen einer Vermehrung zu Erwerbszwecken;

reproduktionsmaterial sålts eller på annat sätt saluförts till jordbrukaren av patenthavaren eller med dennes samtycke. Sådan användning omfattar att göra djuret eller annat animaliskt reproduktionsmaterial tillgängligt inom den egna jordbruksverksamheten, dock inte försäljning av detta inom ramen för eller i syfte att bedriva yrkesmässig reproduktionsverksamhet.

k) Handlingen och användningen av information, som enligt artiklarna 5 och 6 i direktiv 2009/24/EG⁵, särskilt genom dess bestämmelser om dekompilering och interoperabilität, är tillåtna enligt artikel 10 i direktiv 98/44/EG⁶.

k) Handlingar och användning av insamlad information som tillåts enligt artiklarna 5 och 6 i direktiv 2009/24/EG⁵, särskilt genom dess bestämmelser om dekompilering och samverkansförmåga.

l) Handlingen, som enligt artikel 10 i direktiv 98/44/EG⁶ är tillåtna enligt artikel 10 i direktiv 98/44/EG⁶.

l) Handlingar som är tillåtna enligt artikel 10 i direktiv 98/44/EG⁶.

Artikel 28

Recht des Vorbenutzers der Erfindung

Wer in einem Vertragsmitgliedstaat ein Vorbenutzungsrecht oder ein persönliches Besitzrecht an einer Erfindung erworben hätte, wenn ein nationales Patent für diese Erfindung erteilt worden wäre, hat in diesem Vertragsmitgliedstaat die gleichen Rechte auch in Bezug auf ein Patent,

Artikel 28

Föranvändarrätt

Varje person som, om ett nationellt patent meddelats på en uppfinning, i en avtalsslutande medlemsstat skulle ha haft en rätt grundad på tidigare utnyttjande av uppfinningen eller en rätt att personligen inneha den, ska i den staten ha samma rättigheter i förhållande till ett patent på samma uppfinning.

⁵ Richtlinie 2009/24/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 23. April 2009 über den Rechtsschutz von Computerprogrammen (ABl. L 111 vom 5.5.2009, S. 16) mit allen nachfolgenden Änderungen.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/24/EG av den 23 april 2009 om rättsligt skydd för datorprogram (EUT L 111, 5.5.2009, s. 16), med senare ändringar.

⁶ Richtlinie 98/44/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 6. Juli 1998 über den rechtlichen Schutz biotechnologischer Erfindungen (ABl. L 213 vom 30.7.1998, S. 13) mit allen nachfolgenden Änderungen.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/44/EG av den 6 juli 1998 om rättsligt skydd för biotekniska uppfinningar (EGT L 213, 30.7.1998, s. 13), med senare ändringar.

das diese Erfindung zum Gegenstand hat.

Artikel 29

Erschöpfung der Rechte aus einem europäischen Patent

Die durch das europäische Patent verliehenen Rechte erstrecken sich nicht auf Handlungen, die ein durch das Patent geschütztes Erzeugnis betreffen, nachdem das Erzeugnis vom Patentinhaber oder mit seiner Zustimmung in der Europäischen Union in Verkehr gebracht worden ist, es sei denn, der Patentinhaber hat berechnigte Gründe, sich dem weiteren Vertrieb des Erzeugnisses zu widersetzen.

Artikel 29

Konsumtion av de rättigheter ett europeiskt patent ger

De rättigheter som ett europeiskt patent ger ska inte omfatta handlingar som avser ett alster som skyddas av patentet efter det att alstret har förts ut på unionsmarknaden av patenthavaren eller med dennes samtycke, om inte patenthavaren har giltiga skäl för att motsätta sig ytterligare kommersialisering av alstret.

Artikel 30

Wirkung von ergänzenden Schutzzertifikaten

Das ergänzende Schutzzertifikat gewährt die gleichen Rechte wie das Patent und unterliegt den gleichen Beschränkungen und Verpflichtungen.

Artikel 30

Verkan av tillägsskydd

Ett tillägsskydd ska ge samma rättigheter som patentet och vara föremål för samma begränsningar och skyldigheter.